

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/1920 HATÁROZATA**(2022. január 26.)****a Románia által a Complexul Energetic Oltenia SA javára végrehajtani tervezett SA.59974 - 2021/C (korábbi 2020/N, korábbi 2020/PN) számú állami támogatásról***(az értesítés a C(2022) 553. számú dokumentummal történt)***(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az említett rendelkezéseknek ⁽¹⁾ megfelelően felhívta az érdekelt feleket észrevételeik megtételére, és tekintettel a harmadik felektől az eljárás során kapott észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

- (1) A bejelentést megelőző kapcsolatfelvételt ⁽²⁾ követően Románia 2020. december 4-én bejelentette azon szándékát, hogy szerkezetátalakítási támogatást kíván nyújtani a Complexul Energetic Oltenia S.A. (a továbbiakban: CE Oltenia) számára.
- (2) 2021. február 5-i levelében a Bizottság tájékoztatta Romániát, hogy a szerkezetátalakítási támogatás tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott. Románia 2021. március 8-án nyújtotta be az említett levélben foglalt észrevételekkel kapcsolatos észrevételeit.
- (3) A Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozata (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat) 2021. március 19-én került kihirdetésre az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽³⁾. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket.
- (4) A Bizottság az előírt határidőn belül az alábbi harmadik felektől kapott észrevételeket e tárgyban: az Európai Környezetvédelmi Hivatal (EEB), a Bankwatch Romania/ClientEarth és a Greenpeace. A Bizottság továbbította ezeket az észrevételeket Romániának, biztosítva számára a válaszadás lehetőségét; megjegyzései a 2021. június 1-jén kelt levelében érkeztek.
- (5) Románia 2021. május 10-én, június 1-jén és 24-én, szeptember 14-én, október 21-én, valamint 2021. december 9-én, 14-én, 15-én, 20-án, 21-én, 22-én és 29-én, valamint 2022. január 20-án és 21-én további információkat küldött a Bizottságnak.
- (6) Románia kivételesen beleegyezik abba, hogy lemond az 1/1958 tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 3. cikkével összefüggésben értelmezett, az EUMSZ 342. cikkéből eredő jogairól, és így az EUMSZ 297. cikkének értelmében e határozat elfogadására és az értesítésre angol nyelven kerül sor ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ HL C 94., 2021.3.19. 10. o.

⁽²⁾ E levélváltás 2020. június 29-én kezdődött, amikor Románia előzetesen bejelentette a szerkezetátalakítási terv tervezetét, még bejelentést megelőzően csatolva e-maileket, video- és telekonferencia keretében folytatott technikai megbeszéléseket, valamint a szerkezetátalakítási terv tervezetére vonatkozó előzetes visszajelzéseket.

⁽³⁾ Vö. az 1. lábjegyzettel.

⁽⁴⁾ A Tanács 1. rendelete az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról (HL 17., 1958.10.6., 385/58. o.).

⁽⁵⁾ 2021. december 29-i levél.

2. AZ INTÉZKEDÉSEK RÉSZLETES LEÍRÁSA

2.1. A kedvezményezett

- (7) A CE Oltenia bányászattal, fosszilis tüzelőanyagokból történő villamosenergia-termeléssel és helyi hőellátással foglalkozó közzvállalkozás. A társaságot 2011. október 12-én alapították és 2012. május 31-én jegyezték be a következő négy vállalat egyesülését követően: a Complexul Energetic Craiova SA, a Complexul Energetic Turceni SA, a Complexul Energetic Rovinari SA és a Societatea Nationala a Lignitului Oltenia SA. A CE Oltenia nem tartozik nagyobb vállalatcsoporthoz, és nem más közzvállalkozásokkal együtt irányítják. Független döntéshozatali központ az államon belül. A román hatóságok szerint az Energiaügyi Minisztérium által képviselt román állam 77,15 %-os részesedéssel irányítja a CE Oltenia vállalatot. A további részvényesek közé tartozik a Fondul Proprietatea SA befektetési alap (21,56 %-os részesedéssel) ⁽⁶⁾, a részvények fennmaradó része pedig az Electrocentrale Grup SA (0,84 %) és az Inchidere si Conservare Mine (0,44 %) tulajdonában van. A CE Oltenia felügyelőbizottsága hét tagból áll, közülük a Fondul Proprietatea csak kettőt nevez ki. A vállalatot egy igazgatóság irányítja (ennek öt tagja a felügyelőbizottság által kinevezett öt ki ügyvezető igazgató). A CE Oltenia üzleti tevékenységének fő szempontjaira (például a költségvetésre, az üzleti tervre és az egyéb pénzügyi és kereskedelmi döntésekre) vonatkozó döntéseket a részvényesek egyszerű többséggel hozzák meg. A Fondul Proprietatea nem rendelkezik blokkoló vagy vétőjoggal. A Fondul Proprietatea jogai a kisebbségi részvényesekre jellemző jogok. Bizonyos döntésekhez, például a részvénytőke változásaihoz a részvényesek közgyűlésén vagy rendkívüli közgyűlésén a szavazatok 90 %-a – így a Fondul Proprietatea jóváhagyása is – szükséges. Az állam többségi részesedése és a felügyelőbizottságban való képviselete azonban lehetővé teszi a román állam számára, hogy tényleges és kizárólagos ellenőrzést gyakoroljon a CE Oltenia felett.
- (8) A CE Oltenia székhelye Délnyugat-Olteniában (Sud-Vest Oltenia) található (NUTS 2 kód: RO41). Bányatelepein (Rovinari, Motru, Jilt és Mehedinti) 12 268 alkalmazottat foglalkoztat; Dolj vagy Gorj megyében pedig erőművekkel rendelkezik. A régióban a munkanélküliségi ráta 5,5 %, amely meghaladja a 3,4 %-os nemzeti átlagot, és a legmagasabb az országban ⁽⁷⁾. Amint azt az 1. táblázat mutatja, az elmúlt években Délnyugat-Oltenia munkanélküliségi rátája, amely 8,2 % és 5,5 % között mozgott a 2015 és 2020 közötti időszakban, meghaladta a nemzeti munkanélküliségi rátát, amely ugyanazon időszakban 5 % és 3,4 % között volt. Bár van némi különbség az Eurostat ⁽⁸⁾ és a nemzeti statisztikai intézet által benyújtott adatok között, a tendencia azt mutatja, hogy az érintett régióban a munkanélküliségi ráta továbbra is folyamatosan magasabb a nemzeti rátánál.

1. táblázat

A makrorégiók, a fejlesztési régiók és az ország munkanélküliségi rátája

	Év					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Munkanélküliségi ráta: %					
	%	%	%	%	%	%
Nemzeti	5	4,8	4	3,3	2,9	3,4
Délnyugat-Oltenia régió	8,2	8,3	7,3	5,9	5,2	5,5

Forrás: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

⁽⁶⁾ A Fondul Proprietateát a 2005. július 22-i 247. számú törvény hozta létre azzal a céllal, hogy kártalanítsa azokat a személyeket, akikkel szemben az előző rezsim kisajátítást alkalmazott. A Fondul Proprietatea kezdetben különböző társaságokban rendelkezett részvényekkel. 2021. december 31-én a Fondul Proprietatea szavazati jogainak százalékos arányában kifejezett részvényesi szerkezete a következő: román intézményi részvényesek (40,58 %) vagy magánszemélyek (21,84 %), a Bank of New York Mellon (18,2 %), nem román intézményi befektetők (15,76 %) vagy magánszemélyek (3,51 %) és az államháztartásért felelős minisztérium (0,11 %).

⁽⁷⁾ Az INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA adatai a <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> internetcímen érhetők el.

⁽⁸⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tgs00010/default/table?lang=en>

- (9) Románia szerint e magas munkanélküliségi rátákat súlyosbítja, hogy az érintett régióban nehéz új munkahelyeket teremteni. Gorj megye területi igazságos átmenet terve ⁽⁹⁾ azt mutatja, hogy a 45 és 65 év közötti korcsoport tagjai – a bányászati és energetikai ágazatban korengedményes nyugdíjazásban és/vagy kompenzációs támogatásban részesülő volt munkavállalók – bizonyos mértékben vonakodnak részt venni átképzésben és aktívan állást keresni. A negatív hatást tovább súlyosbítja az iskolai tanterv, amely nem felel meg a helyi munkaerőpiac jelenlegi vagy jövőbeli követelményeinek, a munkáltatók pedig megemlítik, hogy további oktatásra van szükség a digitalizáció, a robotikai folyamatok automatizálása, a mesterséges intelligencia stb. terén.
- (10) A CE Oltenia négy erőműben állít elő villamos energiát. Ezek a következők: Rovinari, négy, összesen 1 320 MW teljesítményű, 40 évnél idősebb egység; Turceni (négy egység, 1 320 MW, 33 éves); Işalnița (két egység, 630 MW, 50 éves) és Craiova II (két egység, 300 MW a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelésben, 30 éves). Chişcani, az 415 MW teljesítményű ötödik erőmű, nem működik. A CE Oltenia nagy- és kiskereskedelmi villamosenergia-piacon tevékenykedik, továbbá hőt is értékesít Craiova városa részére. Az erőműveiben a villamosenergia akár 99,5 %-át lignitből állítják elő. A lignitet a CE Oltenia külszíni fejtéssel saját területén termeli ki saját felhasználásra vagy más villamosenergia-termelők részére történő értékesítésre ⁽¹⁰⁾. A CE Oltenia biztosít Craiova körülbelül 300 000 lakosa számára fűtést és használati melegvizet is.
- (11) Az ANRE (Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei) nemzeti energiaszabályozó hatóság szerint a legnagyobb romániai villamosenergia-termelők a következők: a Hidroelectrica (31,3 %-os piaci részesedéssel), ezt követi a Nuclearelectrica (18,09 %), majd harmadik helyen a CE Oltenia (14,08 %) ⁽¹¹⁾. Mindhárom vállalat a román állam ellenőrzése alatt áll.
- (12) Románia előadja, hogy a CE Oltenia fontos szerepet játszik a román villamosenergia-piacon. A CE Oltenia működése a nemzeti energiarendszer biztonsága és megfelelősége szempontjából is fontos. A román energiarendszer az európai kontinentális rendszer keleti szélén helyezkedik el, amely a Bulgáriával, Szerbiával, Magyarországgal és Ukrajna délnyugati részével közös határokon is működik. A villamosenergia-behozatal akadályozza az, hogy a magyar villamosenergia-rendszer csúcsterhelés mellett villamosenergia-hiánnyal küzd, és az ukrán határon a tenderkapacitás felhasználása az ukrain átvitelrendszer-üzemeltetővel kötött írásbeli megállapodástól függ. Emellett a régió országainak éves egyenlege elsősorban az uniós tagállamok és a nem uniós országok villamosenergia-importjából tevődik össze. Ezért minden olyan esetben, amikor a nemzeti energiarendszer villamosenergia-hiánnyal küzd, a szomszédos rendszerekben is korlátozottak az erőforrások.
- (13) Románia előadja, hogy a CE Oltenia létesítményeinek leállítása esetén beállna az alapvető villamosenergia-ellátás megszakadásának közvetlen és reális veszélye, ami gazdasági zavart okozhatna és káros következményekkel járhatna Romániára nézve. E tekintetben az OPCOM ⁽¹²⁾ – a romániai villamosenergia- és gázpiac üzemeltetője – által végzett elemzés ⁽¹³⁾ is kimutatta, hogy a CE Oltenia bezárása a villamos energia másnapi piacon érvényes éves átlagárának megkétszereződéséhez, a kétoldalú szerződések központosított piacán pedig 70 %-os áremelkedéshez vezetne.
- (14) Emellett 2021 májusában a romániai átvitelrendszer-üzemeltető, a CNTEE Transelectrica S.A. (a továbbiakban: Transelectrica) elvégezte a nemzeti energiarendszer megfelelőségének elemzését, azzal a feltételezéssel élve, hogy 2022-ben a CE Oltenia energiakapacitása teljes mértékben megszűnik, ám 2021-ben három egység még működik Rovinari-ban. Az elemzés megállapította, hogy nemzeti energiarendszer komoly megfelelőségi problémával szembesülne, mivel nem rendelkezne a nemzeti villamosenergia-fogyasztás fedezéséhez szükséges forrásokkal, még akkor sem, ha határokon átnyúló importkapacitást maximálisan kihasználná.

⁽⁹⁾ Gorj megye területi igazságos átmenet terve, amelyet a helyi hatóságokat támogató külső tanácsadók állítottak össze. A CE Oltenia lábnyomának csökkenése az egész régióban Gorj megyét érinti a leginkább.

⁽¹⁰⁾ A lignit fosszilis tüzelőanyagként használt üledékes kőzet, amelyet természetes módon sűrített tőzegből állítanak elő. Szénttartalma körülbelül 60–70 %. A gazdasági tevékenységek nomenklatúrájában (NACE) a lignit és a szén kitermelése eltérő kódokkal van ellátva: 0510 (szén) és a 0520 (lignit).

⁽¹¹⁾ 2021. január–márciusban: Az Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei jelentése, 2021. első negyedév, <https://www.anre.ro/en/press/newsletter/2021-1st-quarter-newsletter>

⁽¹²⁾ Az OPCOM román gáz- és villamosenergia-piac üzemeltetője, amely a villamosenergia-kereskedelmi piacokat irányítja és igazgatja: például a másnapi piacot, a napon belüli piacot, a kétoldalú villamosenergia-szerződések versenyen alapuló kereskedelmének szervezett keretrendszerét kibővített tenderek (PCCB-LE) útján és kiegyenlítő piacot a folyamatos tárgyalások (PCCBNC) útján.

⁽¹³⁾ Az OPCOM az Energiaügyi Minisztérium kérésére 2020-ban készítette el az elemzést, melynek címe: „A CE Oltenia bezárásának a másnapi piachoz, a kiegyenlítő piachoz és a kétoldalú szerződések központosított piacához kapcsolódó árakra gyakorolt hatásának elemzése a 2019–2030-as időszakra vonatkozóan.”

- (15) Románia szerint – figyelembe véve az értéklánc jelenlegi partnereinek nagy számát – a CE Oltenia csődjének közvetlen következménye több mint 12 000 munkahely megszűnése lenne, közvetetten pedig jelentős számú elbocsátáshoz vezetne.
- (16) Románia előadja továbbá, hogy a CE Oltenia az átvitelrendszer-üzemeltető által szervezett árveréseken való részvételével a Transelectrica számára elérhetővé tett technológiai kiegészítő szolgáltatások egyik fő nyújtója. Mint ilyen, a társaság fontos szerepet játszik olyan kiegészítő szolgáltatások nyújtásában, amelyeket igénybe véve az átvitelrendszer-üzemeltető a hálózati veszteségek fedezésére tartalékokat vásárolhat az energiatermelőktől, gondoskodva a rendszerbiztonságról.
- (17) Románia villamosenergia-hálózati összeköttetésben áll Bulgáriával és Magyarországgal, valamint harmadik országokkal, köztük Ukrajnával, amely pedig Lengyelországgal és Szerbiával áll összeköttetésben, Szerbia pedig Horvátországgal. Románia rendszeresen exportál és importál villamos energiát. Több közös érdekű uniós projekt tervezése vagy végrehajtása zajlik Románia Bulgáriával és Szerbiával való összeköttetésének erősítése céljából.
- (18) Románia előadja továbbá, hogy a 2019. évi adatok szerint a CE Oltenia mintegy 120 Gorj megyei vállalattal állt üzleti kapcsolatban. A 2019. évre vonatkozóan a Pénzügyminisztériumnak benyújtott mérlegek szerint forgalmuk összesen mintegy 1 082 millió RON-t (hozzávetőleg 218 millió EUR-t) tesz ki. Ugyanezen forrás szerint a CE Oltenia árbevétele 2019-ben 3 116 millió RON (hozzávetőleg 630 millió EUR) volt. A Nemzeti Statisztikai Intézet adatai szerint a Gorj megyében működő összes vállalat forgalma 2019-ben körülbelül 9 100 millió RON (körülbelül 1 840 millió EUR) volt. Ez azt jelenti, hogy a CE Oltenia és az 120 szolgáltató körülbelül 50 %-os mértékben támogatja a megye gazdaságát. Ezenkívül a CE Oltenia üzleti partnereinek közel fele (például a biztonsági cégek, a bányászati berendezésekkel foglalkozó szolgáltatók, a szállítással vagy a munkálatokhoz szükséges berendezések bérlésével foglalkozó felek) 70 %-os, illetve akár 90 %-os indikatív arányban függnek a CE Olteniától. [...] (*).
- (19) Románia szerint a jelenlegi Covid19-válság érintette a CE Olteniát. Románia előadja, hogy bruttó hazai terméke 2020-ban körülbelül 4 %-kal esett vissza az előző évhez képest. A leginkább érintett ágazatok a szolgáltatások, az építőipar és az ipar. A Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) ⁽¹⁴⁾ szerint a Covid19-világjárvány általánosságban a villamosenergia-kereslet csökkenéséhez vezetett, amelyet a szolgáltatások és az ipar drámai visszaesése váltott ki, különösen a kijárási korlátozások időszakában.
- (20) A CE Oltenia esetében Románia állítása szerint a villamosenergia-termelés 12,4 TWh-ról 8,2 TWh-ra csökkent a villamos energia iránti kereslet visszaesése, a termelőeszközök műszaki rendelkezésre állása és a személyzet ideiglenes munkanélkülisége miatt. A villamos energia iránti kereslet visszaesése alacsonyabb árakat eredményezett, különösen a másnapi piacon; esetenként az elmúlt tíz évben tapasztalt legalacsonyabb szintet is elérte, amikor 20 EUR/MWh alá esett vissza. Emellett a világjárvány miatt a CE Oltenia az értékláncot érintő zavart is tapasztalt, például a tartalék alkatrészek és anyagok beszállításának késedelmé vagy kimaradása miatt, aminek következtében visszaesett, vagy esetenként teljesen leállt a termelés. A tartalékalkatrész-gyártás újraindítását követően az árak jelentős mértékben emelkedtek, ami szerződések felmondásához vezetett. A fém tartalék alkatrészek ára például 100–300 %-kal, a metángázé több mint 700 %-kal nőtt. A válsággal összefüggésben a kedvezményezettnek biztonsági intézkedéseket kellett elfogadnia annak érdekében, hogy a munkavállalók a termelési folyamat további megszakítása nélkül folytathassák munkájukat. E tekintetben megjegyzendő, hogy a munkavállalók körülbelül 10 %-a esetében került sor a szerződés felfüggesztésére, ami a tevékenység körülbelül 192 500 munkanapnyi megszakításának felel meg.

2.2. Az intézkedés előzményei

2.2.1. Megmentési támogatás

- (21) 2020 februárjában Románia bejelentette a Bizottságnak, hogy megmentési támogatást kíván nyújtani a CE Oltenia javára. A bejelentés időpontjában a 2019. évi becsült veszteségek mintegy 1,1 milliárd RON (232 millió EUR) összeget tettek ki ⁽¹⁵⁾. Románia szerint e veszteségeket főként a következők okozták: i. az állami tulajdonban lévő fizetésektelen vállalatok adósságainak be nem hajtása, ii. a hitelek árfolyamváltozásai, iii. az üvegházhatású gázok

(*) Bizalmas adat.

⁽¹⁴⁾ Lásd a Nemzetközi Energia Ügynökség „A Covid19 hatása a villamos energiára” című jelentését: <https://www.iea.org/reports/covid-19-impact-on-electricity>

⁽¹⁵⁾ A 17. lábjegyzetben említett megmentési támogatásról szóló határozat esetében alkalmazott átváltási árfolyam 2020. január 29-én 1 RON = 0,20904 EUR volt.

kibocsátási egységei (a továbbiakban: szén-dioxid-kibocsátási egységek) árának jelentős emelkedése ⁽¹⁶⁾. 2020. február 24-i határozatával ⁽¹⁷⁾ a Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján – azt a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásokról szóló iránymutatással (a továbbiakban: megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás) ⁽¹⁸⁾ együtt értelmezve – jóváhagyta a CE Oltenia-nak nyújtott 251 millió EUR összegű megmentési kölcsönt.

2.2.2. A CE Oltenia pénzügyi nehézségei és a végrehajtott szerkezetátalakítási támogatás egy része

- (22) Románia előadja, hogy a CE Oltenia nehéz helyzetben lévő vállalkozás, mivel teljesíti a nemzeti jogban megállapított azon kritériumokat, melyek alapján hitelezői kérelmére kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá vonható. Ez azt jelenti, hogy a CE Oltenia 2019 vége óta felelt meg az említett kritériumoknak, és a megmentési támogatásról szóló határozat meghozatalakor 46 beszállítója kérelmezhetne volna a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását. A CE Oltenia nem képes visszafizetni a nyújtott megmentési kölcsön kamatokkal növelt összegét, ezért köteles szerkezetátalakítási tervet bejelenteni, ellenkező esetben a nemzeti jog értelmében automatikusan felszámolás alá kerül.
- (23) Románia állítása szerint a CE Oltenia pénzügyi nehézségeinek számos oka van. Az első ok azzal függ össze, hogy a CE Oltenia négy idős erőművet üzemeltet, amelyek kilenc lignitkitermelési helyszínen bányászott lignitet használnak fel. Az erőművek költséges rendszeres karbantartást, továbbá olyan beruházásokat igényelnek, amelyek a környezetvédelmi megfelelést célozzák. A második a beruházási tőke hiányához kapcsolódik. E hiány a környezetvédelmi előírásoknak való megfeleléshez (a hamu- és salaklerakódásra vonatkozó előírások betartásához, valamint az SO₂-, az NO_x- és PM₁₀-kibocsátási határértékeknek való megfeleléshez) szükséges magas költségekből adódik. Az uniós és nemzeti környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés érdekében a CE Oltenia 2008 óta mintegy 880 millió EUR összeget fektetett be. A beruházás miatt lehetetlenné vált az energiahatékonyság növelését (és ezáltal a szén-dioxid-kibocsátási költségek csökkentését) célzó beruházási programok finanszírozása.
- (24) A nehézségek harmadik oka arra vezethető vissza, hogy Romániában az állami tulajdonban lévő villamosenergia-termelő vállalatokat a felhasznált tüzelőanyagtól függően, villamosenergia-termelési típusok szerint szervezik, ezért e vállalatok egyféle tüzelőanyagot használnak: vízenergia (Hidroelectrica SA), atomenergia (Nuclearelectrica SA), fosszilis tüzelőanyagok (CE Oltenia). Ez a modell a szén-dioxid-kibocsátási egységek rendszerének bevezetésével párosulva egyensúlytalan versenyhelyzethez vezetett, ami hátrányos helyzetbe hozta a CE Olteniát. A jelenlegi modellben – ahol a CE Oltenia egyetlen villamosenergia-termelési forrása a lignit – a kedvezményezett nem érheti el ugyanazt a jövedelmezőségi szintet, mint versenytársai, amelyek alacsonyabb termelési határköltségekkel működnek, és kevésbé szennyező forrásokat használnak a villamosenergia-termeléshez, és ezért nincsenek a szén-dioxid-kibocsátási egységekhez kapcsolódó költségeik vagy az ilyen költségeik alacsonyabbak.
- (25) A CE Oltenia köteles legkésőbb minden év április 30-ig leadni az előző naptári évben kibocsátott üvegházhatású gázok teljes mennyiségének megfelelő számú szén-dioxid-kibocsátási egységet. Ennek elmulasztása büntetést von maga után, amelynek mértéke 100 EUR/tonna, a le nem adott szén-dioxid-egyenérték tonnájával számolva ⁽¹⁹⁾. A szén-dioxid-kibocsátási egységek ára az elmúlt években és hónapokban folyamatosan nőtt, 2021 szeptemberében például 60 EUR/tonna szén-dioxid fölé emelkedett, majd 2021 decemberében elérte a 80 EUR/tonna szén-dioxid értéket ⁽²⁰⁾.
- (26) Románia továbbá előadja, hogy a CE Oltenia pénzügyi problémáinak egy másik oka a CE Oltenia költségstruktúrájához kapcsolódik. A személyzeti költségek 2020-ban az összes működési költség 39 %-át tették ki, míg a környezetvédelmi kiadások (amelyek főként a szén-dioxid-kibocsátási egységek beszerzéséhez kapcsolódnak) az összköltség 35 %-át. E költségstruktúrának következtében a vállalat 2014 és 2019 között (2017 kivételével) minden évben működési veszteséget könyvelt el.

⁽¹⁶⁾ A szén-dioxid-kibocsátási egységek ára a 2017. decemberi 7 EUR-ról 2018-ban 20 EUR-ra emelkedett, 2019-ben pedig meghaladta a 27 EUR-t.

⁽¹⁷⁾ A Bizottság 2020. február 24-i C(2020) 1068 final határozata az SA.56250 (2020/N) – Románia – A Complexul Energetic Oltenia SA javára nyújtott megmentési támogatás ügyben (HL C 112., 2020.4.3., 1. o.) (a továbbiakban: a megmentési támogatásról szóló határozat).

⁽¹⁸⁾ HL C 249., 2014.7.31., 1. o.

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.) (a továbbiakban: 2003/87/EK irányelv).

⁽²⁰⁾ <https://tradingeconomics.com/commodity/carbon>

2.3. Az intézkedések

- (27) Ez a határozat a CE Oltenia számára nyújtott szerkezetátalakítási támogatásra vonatkozik, amely a következőkből áll: az állam által nyújtott 1 090 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatás, egy 195,8 millió EUR összegű kölcsönhöz kapcsolódó állami kezességvállalás, a CE Oltenia részére nyújtott, akár 226 millió EUR összegnek megfelelő RON mértékű tőkeinjekció, a megmentési kölcsön vissza nem térítendő támogatással alakítása, amelyre mintegy 251 millió EUR összegű szerkezetátalakítási támogatás formájában kerül sor, valamint a Modernizációs Alapból nyújtott 895,3 millió EUR összegű támogatás, amelynek feltétele, hogy Románia benyújtsa a kapcsolódó javaslatokat és azokat az Európai Beruházási Bank vagy a Modernizációs Alap ⁽²¹⁾ Beruházási Bizottsága jóváhagyja (a továbbiakban együttesen: intézkedések). A támogatás becsült összege 2 658,1 millió EUR ⁽²²⁾.
- (28) Az 1 090 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatás a szükséges szén-dioxid-kibocsátási egységek beszerzését finanszírozza a 2021 és 2025 közötti időszakban. Ennek szétosztására évente, a finanszírozási igényeknek megfelelően kerül sor, de nem áll teljes összhangban az egyes években a szén-dioxid-kibocsátási egységekkel kapcsolatban felmerült kiadásokkal. 2021 márciusában a román kormány sürgősségi kormányrendeletet fogadott el, amelyben mintegy 1,18 milliárd RON (körülbelül 241 millió EUR) összegű támogatást hagyott jóvá a CE Oltenia számára szén-dioxid-kibocsátási egységek megvásárlásának finanszírozása céljára. Románia ezért azt állítja, hogy a CE Oltenia 2021. április 26-án eleget tett a szén-dioxid-kibocsátási egységekre vonatkozó kötelezettségének, amikor a 2020-ban előállított villamos energia tekintetében összesen 315 millió EUR áron szén-dioxid-kibocsátási egységeket vásárolt. Amint azt Románia előadja, a teljes vételár és a vissza nem térítendő támogatás közötti 74 millió EUR összegű különbözetet a vállalat saját forrásaiból fedezte. A 241 millió EUR összegű támogatás a bejelentett 1 090 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatás részét képezi; ennek finanszírozása az állami költségvetésből, az Energiaügyi Minisztériumon keresztül valósult meg.
- (29) A tervek szerint 2022-ben 195,8 millió EUR összegű, az állam által garantált hitelt vesznek fel a CE Oltenia azonos összegű forgótőkéjének finanszírozására. A román hatóságok előadják, hogy a kölcsönt az adott időpontban fennálló piaci feltételeknek megfelelően ellentételezik. A becsült teljes kamatláb [...] várhatóan [...] % körül alakul.
- (30) A CE Oltenia esetében alkalmazandó legfeljebb 226 millió EUR összegű tőkeinjekcióra az Energiaügyi Minisztérium által készpénzben (180 millió EUR) és természetben (46 millió EUR becsült értékű földterület) nyújtott hozzájárulás formájában kerül sor.
- (31) A román hatóságok előadják, hogy a 251 millió EUR összegű megmentési célú kölcsönt (lásd a (21) preambulumbekendést) – mely azért vált szerkezetátalakítási támogatássá, mert a visszafizetése még nem történt meg – vissza nem térítendő támogatással alakítják át a szerkezetátalakítási terv Bizottság általi jóváhagyását követően.

2.4. A CE Oltenia eredeti szerkezetátalakítási terve

- (32) 2020. december 4-én Románia egy 1,33 milliárd EUR összegű szerkezetátalakítási támogatást magában foglaló szerkezetátalakítási tervet jelentett be a Bizottságnak (a továbbiakban: eredeti szerkezetátalakítási terv), amely az odaítélt 0,25 milliárd EUR összegű megmentési támogatásból, egy további 0,31 milliárd EUR összegű államilag garantált hitelből és egy 0,77 milliárd EUR vissza nem térítendő állami támogatásból állt. Ezenkívül a tervek szerint további 711 millió EUR összegű állami támogatást nyújtottak volna a Modernizációs Alapból az energiaszerkezetnek a lignit (többnyire) gázra és megújuló energiaforrásokra való felváltásával történő diverzifikálására.
- (33) A szerkezetátalakítási terv a 2021-től 2030-ig tartó időszakra határozott meg intézkedéseket, a szerkezetátalakítási támogatás tárgyidőszaka azonban csak 2021-től 2025-ig tartott. E szerkezetátalakítási terv előrejelzései szerint a CE Oltenia 2022-ben nyereséget könyvel el, 2025-re [...] %-os befektetési jövedelmet (a továbbiakba: ROCE) ér el, 2030-ban pedig [...] % ROCE-val hosszú távú versenyképességre tesz szert.

⁽²¹⁾ A Modernizációs Alap egy uniós finanszírozási program, amelynek célja kifejezetten az, hogy az energiarendszerek korszerűsítésére és az energiahatékonyság javítására irányuló beruházások támogatásával segítse Bulgária, Csehország, Észtország, Horvátország, Magyarország, Lengyelország, Lettorság, Litvánia, Románia és Szlovákia átállását a klímasemlegességre. A 2003/87/EK irányelv hozta létre.

⁽²²⁾ Az e határozatban alkalmazott átváltási árfolyam 2021. december 21-én 1 RON = 0,2020 EUR.

- (34) Az eredeti szerkezetátalakítási terv a következő intézkedéseket tartalmazta:
- a) műszaki és technológiai intézkedések, amelyek az energiaszerkezet diverzifikálását célzó beruházási tervet hajtják végre. A terv tartalmazta hat lignittüzelésű egység esetében 1 460 MW kiváltását a következők szerint: i. 1 325 MW két gáztüzelésű egységgel, ii. 109 MW nyolc fotovoltaikus egységgel, valamint iii. 9,9 MW egy vízerőmű-egységgel. Öt bánya bezárását irányozták elő, aminek következtében 2025-ig a felére csökkent volna a termelés;
  - b) a folyamatokat javító szervezeti és irányítási intézkedések vagy informatikai támogatás, átfedések vagy hatékonysági hiányosságok elkerülésével, ideértve a személyzet 41 %-os mértékű csökkentését vagy átcsoportosítását;
  - c) környezetvédelmi intézkedések, amelyek magukban foglalják a bányászati és villamosenergia-termelő eszközökbe történő beruházásokat vagy az azokat érintő ideiglenes működésiköltség-támogatást, beleértve a környezetvédelmi megfelelést is (például szén-dioxid-kibocsátási egységek, illetve és a hamura, az NO_x-re és az SO₂-re vonatkozó szabályoknak való megfelelés költségeit);
  - d) pénzügyi intézkedések, amelyek magukban foglalják a banki hitelköltségek optimalizálását, a meglévő másodlagos eszközök elidegenítését vagy értékesítését, kizárják azonban azon eszközök jelentős mértékű elidegenítését, amelyek önálló vállalkozásként is működhetnek és amelyek a tervet támogató értékesítési bevételeket biztosíthatnak.
- (35) A CE Oltenia tervei szerint 2022-ben és 2023-ban fokozatosan bevezeti a fotovoltaikus és vízenergia-termelést mint energiaforrást. Az előrejelzések azt feltételezték, hogy 2026-tól ténylegesen vissza fog esni a lignitből előállított energia értékesítése, amikor két földgáztüzelésű egységet építenek az SE Turceni és az SE Işalnița területén, aminek eredményeként a következő energiaszerkezet jön létre: 41 % lignit, 53 % gáz-, a maradék pedig fotovoltaikus és vízenergia-források.
- (36) A szerkezetátalakítási költségek fedezéséhez szükséges várható pénzügyi források 2025 végéig [...] EUR-t tettek volna ki, ehhez a CE Oltenia a tervek szerint [...] EUR-ral járult volna hozzá saját forrásból. A terv szerint a CE Oltenia saját hozzájárulása az összes szerkezetátalakítási költség 42 %-át tette volna ki a Modernizációs Alapból származó potenciális finanszírozásával számolva (53 %-át a modernizációs alapból származó összegek nélkül). A CE Oltenia saját hozzájárulásának fő forrásai a következők lettek volna: i. a központosított OPCOM-piacokon a 2020 és 2025 közötti időszakban lebonyolított villamosenergia-értékesítésből származó bevételek [...] EUR összegben, ii. a hosszú távú (azaz több mint két évre szóló) kétoldalú villamosenergia-vásárlási megállapodásokból származó bevételek [...] EUR összegben, valamint iii. [...] EUR értékű eszközök értékesítése.
- (37) A terv szerint a CE Oltenia összes részvényese közül csak az államnak kellett volna hozzájárulnia a CE Oltenia szerkezetátalakításához (pénzeszközökkel vagy veszteségviseléssel), a CE Oltenia hitelezőinek egyike sem vállalt volna részt a tehermegosztásban.
- (38) A terv a versenytorzulás korlátozására a következő intézkedéseket irányozta elő: i. az S.E. Craiova II. kapcsolt energiatermelési csoport (amely főként Craiova számára termel hőenergiát) kiszervezése a craiovai önkormányzatra történő átruházás útján, és ii. energetikai csoportok vagy bányászati helyszínek ütemterv szerinti bezárása, ami a lignitalapú telepített kapacitás 1 605 MW-os csökkenéséhez vezetett volna a 2020 és 2025 közötti időszakban (és a lignitalapú kapacitás 45 %-os csökkenéséhez 2025 végéig). A CE Oltenia teljes termelési kapacitása azonban nem változott volna lényegesen, mivel a lignitalapú termelési kapacitás csökkenését az új fotovoltaikus és vízerőmű-egységek üzembe helyezésével ellensúlyozták volna. Az eredeti szerkezetátalakítási terv azt is előírta, hogy bizonyos bányászati helyszíneket bezárnak vagy használaton kívül fenntartanak, főként a hatékonyság hiánya, a kereslet visszaesése vagy a lignittartalékok kimerülése miatt. A bányászati kapacitások bezárására vonatkozó terv a lignitkitermelés mintegy 3 700 000 tonnával történő (2026 végéig 26 %-os) csökkenésével számolt.

2.5. A hivatalos vizsgálati eljárás kezdeményezésének indokai

- (39) A Bizottságnak kételyei merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a bejelentett szerkezetátalakítási támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében – a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás értelmezése szerint – összeegyeztethető-e a belső piaccal, ezért úgy határozott, hogy hivatalos vizsgálati eljárást indít, elsősorban a következő okok miatt:

2.5.1. Kétségek a támogatás megfelelőségével kapcsolatban

- (40) Az eljárás megindításáról szóló határozat ⁽²³⁾ szerint a jelentős mértékű, 768 millió EUR összegű (térítésmentes) vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtott szerkezetátalakítási támogatás nem tenné lehetővé a támogatást nyújtó állam számára, hogy a sikeres szerkezetátalakításból hasznot szerezzen, és ezért nem minősülne megfelelő pénzügyi eszköznek. Ezenkívül az állam által a CE Oltenia számára nyújtott támogatás azt eredményezné, hogy a CE Oltenia kisebbségi részvényesei (amelyek nem tettek elérhetővé hasonló vissza nem térítendő pénzügyi eszközöket) részesedésük értékének esetleges növekedése révén közvetetten profitálhatnának a támogatásból, anélkül, hogy a szerkezetátalakítás költségeihez hozzájárulnának. A tervezett vissza nem térítendő támogatás nem tenné lehetővé az állam számára a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban előírt megfelelő ellentételezést, továbbá azt sem, hogy csak az állam élvezhesse a tervet finanszírozó vissza nem térítendő támogatás előnyeit.

2.5.2. Kétségek a kedvezményezett támogatásától mentes saját hozzájárulásának meglétével, valamint a tehermegosztás meglétével és hatékonyságával kapcsolatban

- (41) Az eredeti szerkezetátalakítási terv előzetes értékelése azt állapította meg, hogy a [...] EUR összegű állítólagos saját hozzájárulásból legfeljebb [...] EUR tekinthető valósnak és ténylegesnek. A kintlévőségek tekintetében Románia csak azokkal a várható bevételekkel számolt, amelyek a 2021–2025-ös időszakban az OPCOM központosított piacain történő villamosenergia-értékesítésből folytak volna be, de ezek nem voltak sem valósak, sem ténylegesek, mivel a 2022–2025-ös időszakra vonatkozóan nem voltak érvényben megerősített kötelezettségvállalások. Az OPCOM központosított piacain kötött adásvételi szerződések maximális időtartama csak 1,5 év volt. Noha Románia jelezte, hogy folyamatban van jogszabályainak naprakészítése tétele annak érdekében, hogy az OPCOM központosított piacainak szereplői hosszabb időre szóló szerződéseket köthessenek, az ilyen változásoknak a villamosenergia-ellátásra vonatkozó uniós jogszabályokkal való összeegyeztethetőségét még nem vizsgálták. Románia továbbá kétoldalú energiavásárlási megállapodások lehetséges megkötésével számolt, amelyekről a nagy energiaigényű felhasználókkal tárgyaltak, és amelyekről Románia a szerkezetátalakítási időszakban [...] EUR bevételt várt. Románia azonban nem tudott bizonyítékot szolgáltatni e megállapodásokról, amelyek biztosították volna az eredeti szerkezetátalakítási terv tényleges finanszírozását ⁽²⁴⁾.
- (42) A CE Oltenia saját hozzájárulása legfeljebb a szerkezetátalakítási költségek 42 %-át tenné ki, még akkor is, ha – a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 63. pontjával ellentétben – feltételezzük, hogy a rendszeres értékesítésekből származó jövőbeni várható nyereség és a várható nyereség valós és tényleges saját hozzájárulás forrását képezi, mivel – amint azt a Bizottság kifejtette – a Modernizációs Alap költségvetéséből származó potenciális források állami támogatásnak minősülnek, és ezért nem minősíthetők a CE Oltenia támogatásmentes saját hozzájárulásának ⁽²⁵⁾.
- (43) Egyetlen piaci befektető vagy hitelező sem támogatta az eredeti szerkezetátalakítási tervet. Először, nem érkezett szándéknyilatkozat olyan bankoktól, amelyek hajlandók lettek volna a CE Oltenia által nyújtott jövőbeli villamosenergia-ellátással kapcsolatos kifizetések előfinanszírozására, holott az ebből várható bevételek tették volna ki a CE Oltenia szinte teljes saját hozzájárulását. Másodszor, egyetlen bank vagy piaci befektető sem jelezte érdeklődését a lignitről földgázra vagy megújulóenergia-termelésre való átállást célzó beruházások egy részének támogatása vagy finanszírozása iránt. Harmadszor, nem nyújtottak be bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy lehetséges külső befektetők vagy bankok támogatnák a tervet vagy hogy e tárgyalásokra észszerű időn belül sor kerülne. Bár Románia előterjesztette, hogy további finanszírozás a CE Oltenia eszközeinek értékesítése (az értékesítésből származó bevételt 2 millió EUR-ra becsülve), ezeknek az eszközöknek az értékesítési eljárása még nem kezdődött meg ⁽²⁶⁾.
- (44) Románia elismerte továbbá, hogy sem a CE Oltenia kisebbségi részvényesei (különösen a Fondul Proprietatea SA), sem annak hitelezői nem biztosítanak semmilyen formában a megfelelő tehermegosztást ⁽²⁷⁾.

2.5.3. Kétségek a hosszú távú életképesség helyreállításának és a szerkezetátalakításnak észszerű időn belüli végrehajtásával kapcsolatban

- (45) Bár az eredeti szerkezetátalakítási terv hivatalos időtartama a 2021 és 2025 közötti időszak volt, az első jelentősen pozitív, összesen [...] EUR összegű nettó eredmény csak a szerkezetátalakítási időszakot követően, 2026 és 2030 között volt várható. Az eredeti szerkezetátalakítási terv szerint a CE Oltenia 2025-re 4,3 %-os ROCE-t lett volna képes elérni, ami jóval alacsonyabb, mint a román vállalatoknak juttatott tőke piaci feltételeknek megfelelő ellentételezése vagy alternatív költsége. Ezenkívül a CE Oltenia már amúgy is alacsony jövedelmezőségét

⁽²³⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (45) preambulumbekszöve.

⁽²⁴⁾ Az eljárást megindító határozat (47)–(49) preambulumbekszöve.

⁽²⁵⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (53) preambulumbekszöve.

⁽²⁶⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (50) preambulumbekszöve.

⁽²⁷⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (52) preambulumbekszöve.

mesterségesen megnövelték volna az állami támogatásból származó működési támogatások. Végezetül, a CE Oltenia előrejelzett eredményei a külső tényezőkkel kapcsolatos optimista feltételezéseken alapultak, például azon, hogy szén-dioxid-kibocsátási egységek árai a szerkezetátalakítási időszakban viszonylag változatlanok maradnak (holott 2018 és 2019 között meredeken emelkedtek). A CE Oltenia előrejelzései szerint a szén-dioxid-kibocsátási egységek ára a 2020. évi [...] és a 2030. évi [...] közötti tartományban mozgott volna, azonban 2021. január 24-én az ár már [...] volt. A Bizottságnak emiatt kételyei voltak azzal kapcsolatban, hogy az eredeti szerkezetátalakítási terv megfelelő időtartamot fed le és hogy a szerkezetátalakítási időszak végéig helyreállítható vele a CE Oltenia életképessége, mivel nem volt nyilvánvaló, hogy a CE Oltenia megfelelő hozamot ért volna el, és további támogatás nélkül képes lett volna a piacon maradni ⁽²⁸⁾.

2.5.4. Kétségek a versenytorzulást korlátozó érdemi intézkedések meglétével és hatékonyságával kapcsolatban

- (46) Az S.E. Craiova II kapcsolt energiatermelő egységek kiszervezését – Craiova településre történő átruházását – illetően megjegyzendő, hogy e kiszervezés formája és hatálya nem volt egyértelmű. Még ha meg is valósulna ilyen jellegű kiszervezés a CE Oltenia és a Craiova város helyi önkormányzatának tulajdonában lévő vállalat részvételével működő közös vállalkozás részére nyújtott tőke-hozzájárulás formájában, a CE Oltenia és az állam továbbra is ellenőrzést gyakorolna e közös vállalkozás fölött. Ez érdemben megghiúsítaná az elidegenítést – mint a versenytorzulást korlátozó intézkedést – mivel nem erősítené meg a versenyt, és nem is segítené új versenytársak piacra lépését, a meglévő kis versenytársak terjeszkedését vagy a határokon átnyúló tevékenységet ⁽²⁹⁾.
- (47) Továbbá a CE Oltenia termelési kapacitásának csökkentése (a lignittüzelésű egységek bezárásával összefüggésben) és a lignitbányák bezárása kapcsán megjegyzendő, hogy a CE Oltenia termelési kapacitásának teljes kapcsolódó csökkenését nagymértékben ellensúlyozná az új termelési kapacitások létesítése. A CE Oltenia teljes termelési kapacitása tehát nem változna lényegesen ⁽³⁰⁾. A lignitkitermelés 2024 végéig növekedne, és csak 2026-ra esne a 2020-as szint alá. A gáztüzelésű egységek 2026-ig működnének, így a lignitkitermelés volumenének csökkenése a kapacitáscsökkentés szempontjából nem lenne releváns ⁽³¹⁾.
- (48) Végezetül: Románia nem javasolt további magatartási jellegű intézkedéseket, eltekintve attól, hogy a CE Oltenia a szerkezetátalakítási időszak alatt nem vásárolhat részesedéseket más vállalkozásokban (kivéve, ha ez hosszú távú életképességének biztosításához elengedhetetlen) és termékei értékesítésekor a támogatást nem használhatja fel reklámként ⁽³²⁾.

3. A TÖBBI FÉL ÉSZREVÉTELEI

- (49) A hivatalos vizsgálati eljárás során a Bizottság a következő harmadik felektől kapott észrevételeket: az Európai Környezetvédelmi Hivatal (EEB) ⁽³³⁾, a Bankwatch Romania/ClientEarth ⁽³⁴⁾ és a Greenpeace ⁽³⁵⁾. A Bizottság ezeket az észrevételeket piaci információként kezeli, mivel e harmadik felek egyike sem tudta bizonyítani, hogy az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet 1. cikkének h) pontja szerinti érdekelt félnek minősül ⁽³⁶⁾.

3.1. Európai Környezetvédelmi Hivatal (EEB)

- (50) Az EEB kifogásolta, hogy a CO₂-, hamu-, NO_x- és SO₂-kibocsátás tekintetében az uniós jognak való megfelelés érdekében engedélyeznék állami támogatás felhasználását. Véleménye szerint ez sértené azt az elvet, miszerint nem nyújtható támogatás az uniós előírásoknak – különösen a kibocsátási szintekről és az elérhető legjobb technikák (BAT) alkalmazásáról szóló 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁷⁾ szerinti kötelezettségeknek –

⁽²⁸⁾ Az eljárást megindító határozat (56)–(60) preambulumbekkezdése.

⁽²⁹⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (63) preambulumbekkezdése.

⁽³⁰⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (64) preambulumbekkezdése.

⁽³¹⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (65) preambulumbekkezdése.

⁽³²⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (66) preambulumbekkezdése.

⁽³³⁾ Az EEB 2021. április 15-én nyújtotta be észrevételeit.

⁽³⁴⁾ A Bankwatch Romania és a ClientEarth 2021. április 15-én nyújtotta be észrevételeit.

⁽³⁵⁾ A Greenpeace 2021. április 19-én nyújtotta be észrevételeit.

⁽³⁶⁾ A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

⁽³⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

való megfeleléshez. Az uniós környezetvédelmi vívmányoknak való megfelelést célzó állami támogatási beruházások kizárása a környezetvédelmi és energetikai célú állami támogatásokról szóló iránymutatással ⁽³⁸⁾ is összhangban áll. A CE Oltenia esetében ez nem valósult meg, mivel az EEB véleménye szerint a légszennyezésre vonatkozó kibocsátási határértékek betartása magának az eredeti szerkezetátalakítási tervnek volt a része.

- (51) Az EEB aggályokat fogalmazott meg azzal kapcsolatban is, hogy a CE Oltenia az elmúlt években nem felelt meg a kibocsátási előírásoknak (NO_x, SO₂, szállópor stb.). Az EEB felhívta a figyelmet arra, hogy a CE Oltenia lignittüzelésű erőművei túllépték a 2010/75/EU irányelvben előírt kibocsátási szinteket ⁽³⁹⁾.
- (52) Az EEB előadta továbbá, hogy a CE Oltenia számára mindenképpen nyitott a lehetőség, hogy rögzített áron kössön kétoldalú szerződéseket, ám egyetlen magánvállalkozás sem fogadna el olyan szerződést, amelynek értelmében túlságosan sokat kellene fizetnie a költséges fosszilis tüzelőanyagokkal megtermelt villamos energiáért. Tekintettel a piaci befektetők érdeklődésének hiányára, a más részvénytársaságokkal kötött kétoldalú szerződések nem felelnének meg a „piacgazdasági befektető” elvének, és nagy valószínűséggel állami támogatásnak minősülnének.
- (53) Az EEB arra is rámutatott, hogy a CE Oltenia jóval 2026 után is kénytelen lesz fosszilis tüzelőanyagokat használni, ami – tekintettel a növekvő szén-dioxid-árakra – erősen kétséges a szerkezetátalakítási terv középtávú életképességét.

3.2. Bankwatch Romania/ClientEarth

- (54) A Bankwatch és a ClientEarth előadta, hogy a környezetvédelmi megfeleléshez kapcsolódó költségekhez nyújtott működési támogatás sérti az uniós környezetvédelmi jogot, és nem segíti elő gazdasági tevékenységnek az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjára vonatkozó ítélkezési gyakorlat (ítélet az Ausztria kontra Bizottság ügyben ⁽⁴⁰⁾) által előírt fejlődését.
- (55) A Bankwatch azt is megjegyezte, hogy a CE Oltenia eredeti szerkezetátalakítási terve nem állt összhangban Románia dekarbonizációs tervével, továbbá nem tűzött ki határidőt, ameddig bezárólag a lignitet ki kell vonni a CE Oltenia általi villamosenergia-termelésből, tehát nem kezelte megfelelően a vállalat veszteségeinek okait, hiszen nem hagyott fel veszteséges tevékenységeivel.
- (56) Végezetül, a Bankwatch előadta, hogy a szerkezetátalakítási terv a szén-dioxid-kibocsátási egységek jövőbeni áaira vonatkozó irreális feltételezéseken alapult, nevezetesen azon, hogy ezek az árak a szerkezetátalakítási időszakban viszonylag stabilak maradnak. A Bankwatch kibocsátási előrejelzései szerint a CE Oltenia 2021 és 2030 között összesen 4,76 milliárd EUR összeget lesz majd köteles fizetni a szén-dioxid-kibocsátásért, mely összeg jelentősen meghaladja a CE Oltenia által előrejelzettet.

3.3. Greenpeace

- (57) A Greenpeace véleménye szerint az, hogy a CE Oltenia továbbra is a lignitalapú villamosenergia-termelésre támaszkodik, ellentmond az európai zöld megállapodásban meghatározott uniós szakpolitikáknak és célkitűzéseknek. A Greenpeace előadta, hogy a szén-dioxid-kibocsátási egységek vásárlásához nyújtott állami támogatás sérti az uniós jogot, különösen az EUMSZ 191. cikkének (2) bekezdésében és a 2003/87/EK irányelvben foglalt „a szennyező fizet” elvet, amely előírja az üzemeltetők számára, hogy az általuk kibocsátott szén-dioxidért fizetni kötelesek.
- (58) Az eredeti szerkezetátalakítási tervről nyilvánosan hozzáférhető információk Greenpeace által elvégzett elemzése szerint a CE Oltenia teljes éves kibocsátása a 2020. évi 7 millió tonna CO₂/évről 2030-ra körülbelül 9 millió tonna CO₂/évre növekedne. Ez ellentétes lenne az Unió jelenlegi éghajlat- és energiapolitikájával, és közvetlen negatív hatást gyakorolna a CE Oltenia működési költségeire (amelynek nagy részét a szén-dioxid-kibocsátási egységekhez kapcsolódó költségek tették ki).

⁽³⁸⁾ A Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014 és 2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (HL C 200., 2014.6.28., 1. o.).

⁽³⁹⁾ Ez különösen az ipari kibocsátásokról szóló irányelv szerint elfogadott, a nagy tüzelőberendezések számára elérhető legjobb technikákra vonatkozó referenciadokumentum (BREF) következtetéseinek való megfelelésre (van meg nem felelésre) vonatkozik. Az EEB véleménye szerint a román kormány számára időben korlátozott eltéréseket engedélyeztek az NO_x-szintek tekintetében.

⁽⁴⁰⁾ A Bíróság 2020. szeptember 22-i ítélete, Ausztria kontra Bizottság, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, 20., 44–45., 100. és 119. pont.

4. ROMÁNIA ÉSZREVÉTELEI

- (59) Románia a Bizottság kételyeinek eloszlátása érdekében jelentősen módosította az eredeti szerkezetátalakítási tervet és a terv támogatására tervezett támogatást. Az ismertetés megkönnyítése érdekében Románia észrevételeit három részben közöljük, melyek a következők: a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban felvetett főbb kétségekre, harmadik felek észrevételeire, valamint a felülvizsgált szerkezetátalakítási terv és a szerkezetátalakítási támogatás leírására vonatkozó észrevételek.

4.1. Az eljárás megindításáról szóló határozatban felvetett kétségekre vonatkozó észrevételek

- (60) Románia megtette az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeit ⁽⁴¹⁾, Románia nem vitatta az eljárás megindításáról szóló határozatban felvetett kétségeket, és felülvizsgált szerkezetátalakítási tervet nyújtott be. A felülvizsgált szerkezetátalakítási terv fő elemei a következők voltak: i. a lignittüzelésű kapacitásoknak az eredeti szerkezetátalakítási tervben megadottnál korábbi bezárása, ami 2026-tól kezdődően az éves szén-dioxid-kibocsátás csökkenéséhez és a jövedelmezőség eléréséhez vezet, ii. gáztüzelésű és fotovoltaikus termelőegységekbe történő új beruházások a különleges célú gazdasági egységek koncepciójának megfelelően, melyek során a CE Oltenia megtartaná a 70 %-ot, míg 30 %-ot más stratégiai vagy pénzügyi befektetők számára tennének elérhetővé, iii. a saját hozzájárulást lehetővé tevő stabil megállapodások – adásvételi szerződések, bankhitelek és magánbefektetőktől származó tőke – kidolgozása, valamint iv. kapcsolatfelvétel a Fondul Proprietateával annak érdekében, hogy az alap hozzájárulhasson a vállalat szerkezetátalakításának költségeihez, vagy alternatív megoldásként vizsgálja annak lehetőségét, hogy csökkentik az alap állami tőkeemelésben való részvételének mértékét.
- (61) Románia kiemelte, hogy a CE Oltenia stratégiai jelentőséggel bír a nemzeti energiaellátás biztonsága szempontjából. Románia azt állította, hogy – amint azt a Transelectrica által készített és a (14) preambulumbekkezdésben hivatkozott elemzés is alátámasztja – a nemzeti energiarendszer biztonsága és megfelelősége miatt nem engedhette meg magának, hogy a felülvizsgált szerkezetátalakítási tervben előírtnál korábban bezárjon több lignittüzelésű kapacitást. Kiemelte, hogy a lignittüzelésű erőművek gyorsított kivezetése során a szerkezetátalakítási folyamat mennyire nehéz és összetett, jelentős szerkezetátalakítási költségekkel jár (amelyeket súlyosan érintenek a szén-dioxid gyors ütemben növekvő költségei), és amelyet a termelési kapacitás fenntartásának a nemzeti hálózat biztonságát garantáló követelménye korlátoz. Románia hozzátette, hogy a CE Oltenia kapacitásainak importenergiával való felváltása nagy kockázatnak tenné ki Romániát, mivel a szomszédos tagállamok főként energiaimportőr országok ((17) preambulumbekkezdés).
- (62) Románia a korábban benyújtott elemzésen kívül 2021 júniusában újabb elemzést nyújtott be, amelyet a Transelectrica 2021 májusában végzett el, hangsúlyozva, hogy:
- a) figyelembe véve a romániai új erőművekkel kapcsolatos beruházási bizonytalanságokat, a szélerőműparkok termelése és a romániai fogyasztás közötti rendkívül alacsony szintű korrelációt, valamint a villamosenergia-import regionális összefüggéseit, a 2021–2025-ös időszakban a nemzeti és regionális energiabiztonság elfogadható szintjének biztosítása érdekében 2030-ig a CE Oltenia meglévő lignittüzelésű erőműveiben legalább 1 500 MW kereskedelmi célú üzemben tartásra van szükség. E lignittüzelésű erőművek leszereléséhez a földgáztüzelésű erőművek telepített kapacitás egyidejű növelésére lenne szükség;
  - b) két kombinált ciklusú gázturbina (CCGT) üzembe helyezésével – Ișalnița (850 MW) és Turceni (475 MW) – az energiarendszer egészében körülbelül 4,4 TWh/év mértékben nőne a rendelkezésre álló villamos energia mennyisége, aminek eredményeként az energiahiány kisebb mértékű és könnyebben kezelhető lenne (ideértve a cernavodai atomerőmű első egysége tervezett leállításának ütemezését is).

4.2. Harmadik felek észrevételeire vonatkozó észrevételek

- (63) Az EEB azon észrevételeire reagálva, amelyek szerint a CE Oltenia által más részvénytársaságokkal kötött kétoldalú szerződések nem felelnek meg a piactgazdasági befektető elvének, Románia megjegyezte, hogy a CE Oltenia szerződéseit OPCOM-platformokon kötik, így azok piaci alapúak.

⁽⁴¹⁾ Románia 2021. március 8-i beadványa.

- (64) A szén-dioxid-kibocsátási egységek becsült összköltségével kapcsolatban Románia tisztázta, hogy a felülvizsgált szerkezetátalakítási tervben javított forgatókönyvet nyújtanak majd be, amely a legfrissebb piaci értékeket veszi figyelembe. Továbbá a Greenpeace azon észrevételével kapcsolatban, miszerint a teljes kibocsátás mennyisége növekedni fog, Románia megjegyezte, hogy a későbbiekben benyújtandó felülvizsgált szerkezetátalakítási terv szerint az éves szén-dioxid-kibocsátás a 2021. évi 8,6 millió tonnáról 2027-re 2,6 millió tonnára csökken.
- (65) A Bankwatch és a ClientEarth által a lignittüzelésű termelés felszámolásával kapcsolatban tett észrevételekre válaszul Románia megjegyezte, hogy a CE Oltenia energiahatékonysági intézkedéseket hajt végre azzal, hogy a lignittüzelésű egységeket új gáz- és megújulóenergia-tüzelésű egységekkel váltja fel.

4.3. A 2021. június 24-i felülvizsgált szerkezetátalakítási terv

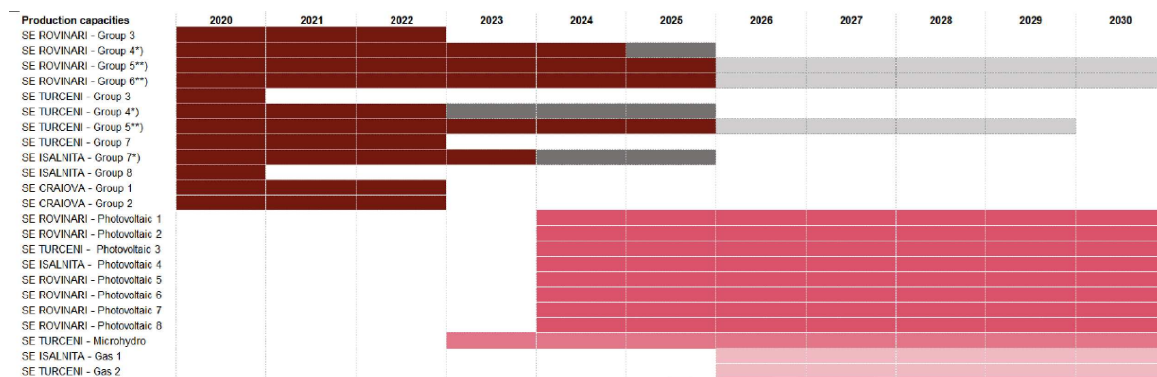
- (66) 2021. június 24-én Románia felülvizsgált szerkezetátalakítási tervet nyújtott be a Bizottságnak, majd a terv további frissítéseit és további információkat adta be.
- (67) A felülvizsgált szerkezetátalakítási terv a dekarbonizációs terven alapul, amelynek értelmében Románia a lignitalapú villamosenergia-termelést földgázból és megújuló energiaforrásokból (fotovoltaikus energiából és vízenergiából) előállított villamos energiával kívánja felváltani, amely a szén-dioxid-kibocsátási egységek tekintetében kevésbé költséges. A felülvizsgált szerkezetátalakítási tervben szereplő szerkezetátalakítási időszak 2021 elejétől 2026 végéig tart. A terv a szerkezetátalakítási időszakban végrehajtandó különböző operatív intézkedésekről rendelkezik, amelyek végrehajtását a CE Oltenia 2021 januárjában kezdte meg.

4.3.1. A szerkezetátalakítási operatív intézkedések leírása

- (68) A felülvizsgált szerkezetátalakítási terv technikai és technológiai intézkedéseket, szervezeti és irányítási intézkedéseket, környezetvédelmi intézkedéseket és pénzügyi intézkedéseket foglal magában.
- (69) Az első pillér a műszaki és technológiai intézkedéseket foglalja magában, amelyek célja Románia energiaszerkezetének diverzifikálása a lignittüzelésű egységek fotovoltaikus erőművekkel és gáztüzelésű erőművekkel való felváltása révén.
- (70) Az első pillér egyik intézkedése a jelenlegi energiaegységek és kitermelési helyszínek bezárása vagy tartalékban tartása. A terv a lignitalapú villamosenergia-termelés beszüntetésének három szakaszát vázolja fel, amelyek kereskedelmi zárónapja [...]. Az első átmeneti időszakban [...] a kapacitást [...] MW-ról [...] MW-ra csökkentenék. A [...]tól/-től kezdődő második átmeneti időszakban a kapacitás tovább csökkenne [...]. A [...] időszakban.
- (71) Az új termelési kapacitások üzembe helyezésének becsült ütemterve szerint nyolc fotovoltaikus parkot 2024-ig, egy mikrovízerőművet 2023-ig, a két földgáztüzelésű erőművet pedig 2026 közepére kell üzembe helyezni. 2023-ban a tervezett, kevésbé szennyező új termelőlétesítmények telepített kapacitása a CE Oltenia teljes telepített kapacitásának mindössze 0,6 %-át tenné ki, amelyet a vízerőmű termel majd meg. 2026-ban az új létesítmények teljes termelése eléri az 56 %-ot (ebből 36 %-ot a gáztüzelésű létesítmények, 20 %-ot a fotovoltaikus parkok, 0,4 %-ot pedig a vízerőmű állítja majd elő).
- (72) Az új termelési kapacitások teljes telepített kapacitása körülbelül 2 060 MW lenne (ebből 1 325 MW gáztüzelésű, 735 MW fotovoltaikus energiával és 9,9 MW vízenergiával üzemelő). A nettó szabadkapacitás a fotovoltaikus parkok [...] %-os átlagos kihasználtsági tényezőjét figyelembe véve [...] MW lenne, ebből [...] MW gáztüzelésű és [...] MW fotovoltaikus energiával üzemelő. A különleges célú gazdasági egység forgatókönyve szerint (lásd a (110) és azt követő preambulumbekendéseket), ahol a CE Oltenia [...] % közötti részesedéssel rendelkezik, és körülbelül [...] MW nettó szabadkapacitás áll majd a piaci versenytársak rendelkezésére. A CE Oltenia nettó szabadkapacitása ezzel [...] MW-ról körülbelül [...] MW-ra csökken. A 2. táblázat a meglévő létesítmények bezárásának és az újak üzembe helyezésének ütemtervét mutatja.

2. táblázat

A meglévő kapacitások bezárásának/használaton kívül fenntartásának és az új kapacitások üzembe helyezésének ütemterve

Forrás: A 2021. június 24-i szerkezetátalakítási terv

Megjegyzés: a meglévő MW kapacitás a (9) preambulumbekkezdés szerint; a szürke kijelölés a (70) preambulumbekkezdés szerinti tartalék kapacitást mutatja.

- (73) [...]ig a CE Oltenia tulajdonában lévő összes lignittüzelésű erőművet véglegesen bezárják, vagy fenntartják ugyan, de nem a rendszeres ellátás részeként. Ez azt jelenti, hogy az eredeti szerkezetátalakítási tervben meghatározott ütemezéshez képest felgyorsult a folyamat, melynek részeként a(z) [...] energiaegységeknek [...]ig kell folytatniuk működésüket. A bányászati helyszínek tekintetében: [...]. Ez az eredeti szerkezetátalakítási tervhez képest gyorsabb ütemezést jelent, amely szerint a(z) [...] bányászati helyszínt csak [...]ig kellett volna bezárni.
- (74) Emellett a szerkezetátalakítási terv részben hozzá fog járulni a Románia nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervében meghatározott leszerelési mérföldkövek eléréséhez ⁽⁴²⁾. A 2023 és 2025 közötti időszakra leszerelt kapacitások példaként szolgálnak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben előírt részletesség vagy tartalom sérelme nélkül, és nem úgy értelmezendők, hogy módosítják az említett tervben meghatározott mérföldköveket és célokat, vagy hogy megerősítik a mérföldkövek módosítását vagy teljesülését ⁽⁴³⁾.
- (75) A terv második pillére a szervezeti és irányítási intézkedésekhez kapcsolódik; ezek közé tartozik többek között a személyzet csökkentése és átcsoportosítása. A termelőlétesítmények 2021–2026-os időszakban történő bezárása elbocsátásokhoz, továbbá a munkavállalók áthelyezéséhez vezetne. A CE Oltenia 2020 végén [...] alkalmazottat foglalkoztatott; számuk várhatóan fokozatosan, [...] %-kal csökken (az eredeti szerkezetátalakítási tervben előírányzott [...] %-hoz képest), és 2026-ban eléri a [...]t. Az alkalmazotti létszám csökkentése főként a létesítmények bezárása miatti elbocsátásokkal (a 2021 és 2026 között elbocsátott munkavállalók száma [...] lenne) és az előrehozott nyugdíjazással érhető el. Az új fotovoltaikus és gáztüzelésű létesítmények üzemeltetéséhez szükséges alkalmazottak becsült száma [...], és mindannyiukat a CE Oltenia jelenlegi alkalmazottai közül vennék át. Ezért [...].
- (76) A terv harmadik pillére környezetvédelmi intézkedésekből áll. Ezek főként a szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó éves kötelezettségeknek való megfelelést biztosító intézkedéseket foglalnak magukban ⁽⁴⁴⁾. Ezenkívül az energiaszerkezet diverzifikálása kedvező hatást gyakorolna a villamosenergia-termelésből származó szén-dioxid-kibocsátás szintjére, mivel a földgáztüzelésű erőművek kibocsátása alacsonyabb, mint a lignittüzelésű erőműveké (és ez a fotovoltaikus erőművek esetében még inkább így van), ezért 2026-tól kezdődően a szén-dioxid-kibocsátás alacsonyabb lesz, mint a szerkezetátalakítási időszak kezdetén.

⁽⁴²⁾ A Tanács végrehajtási határozata (2021. november 3.) Románia nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (még nem került közzétételre).

⁽⁴³⁾ 2022. január 24-én Románia ismételten megerősítette a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervre vonatkozó kötelezettségvállalásait a szénelapú villamosenergia-termelési kapacitások (lignit és feketekőszén) leszerelése tekintetében, és hangsúlyozta, hogy a végrehajtási intézkedések, valamint a fokozatos kivezetés és az ökológizálási menetrend a dekarbonizációs törvény részét fogja képezni, és azokat a tervnek megfelelően 2022 második negyedévében kell befejezni.

⁽⁴⁴⁾ Az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló 780/2006. sz. román kormányhatározat értelmében.

- (77) Ezenkívül a szerkezetátalakítási időszak alatt a CE Oltenia a következő környezetvédelmi beruházások végrehajtását tervezi: i. a salak- és hamulerakódásokat kiemelését célzó munkálatok, valamint ii. az NO_x, az SO₂ és a füstgázokból származó por kibocsátásának a nemzeti jogszabályokban meghatározott határértékekre történő csökkentésére irányuló munkálatok.
- (78) A terv negyedik pillére a pénzügyi intézkedésekre vonatkozik, amelyek különösen a bankhitelek költségeit és a különleges célú gazdasági egység létrehozásával kapcsolatos költségeket foglalják magukban. A meglévő hitelekhez kapcsolódó finanszírozási költségek (juttatások és kamatok) a 2021–2026-os időszakban [...] EUR-t tennének ki. A 2022–2025-ös időszakra nézve nyújtott hitelek kamat- és juttatásköltségei az eredeti szerkezetátalakítási tervben foglaltakhoz képest növekedtek, tükrözve a korábbi hitelekre felszámított kamatlábak emelkedését. A szerkezetátalakítási költségek magukban foglalják a szerkezetátalakítási időszak alatt visszafizetendő új hitelekhez kapcsolódó körülbelül [...] EUR kamatot is. A pénzügyi intézkedések egy másik költségkategóriája a különleges célú gazdasági egység létrehozásához kapcsolódik, és a megvalósíthatósági tanulmányok elvégzésének, valamint az urbanisztikai tanúsítványok, a környezetvédelmi engedélyek, és a műszaki csatlakozási jóváhagyások beszerzésének költségeit foglalja magában.

4.3.2. A szerkezetátalakítási terv finanszírozása

4.3.2.1. Szerkezetátalakítási költségek

- (79) Románia előadja, hogy a szerkezetátalakítási intézkedések végrehajtásához kapcsolódó, valamint a 2021 és 2026 közötti szerkezetátalakítási időszakban várhatóan felmerülő szerkezetátalakítási költségek (a befektetői hozzájárulást is beleszámítva) 3,94 milliárd EUR-t tesznek ki. Ebből körülbelül 1,52 milliárd EUR a fotovoltaiikus parkok és földgáztüzelésű egységek fejlesztéséhez, valamint a mikrovízzerőmű felújításához és korszerűsítéséhez kapcsolódik; körülbelül 48 millió EUR összeget szánnak a lignitkitermelési kapacitások bezárására/használaton kívüli fenntartására; körülbelül 210 millió EUR összeget forgóeszköz-beruházásokra (például régi berendezések rehabilitációját célzó beruházásokra); további mintegy 67 millió EUR összeget szervezési és irányítási intézkedésekre (amelyek többsége a személyzeti átszervezésre irányulna); körülbelül 1,77 milliárd EUR összeget szén-dioxid-kibocsátási egységek beszerzésére; körülbelül 60 millió EUR-t pénzügyi intézkedésekre (főként kölcsönökre) és körülbelül 259 millió EUR-t a vállalat tevékenységének támogatásához kapcsolódó minimális folyó kiadások fedezéséhez szükséges likviditásra.

4.3.2.2. A szerkezetátalakítási intézkedések finanszírozási forrásai

a) Állami finanszírozás

- (80) A román állam mintegy 1,76 milliárd EUR összeggel támogatná a CE Oltenia szerkezetátalakítását, amely 1 090 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatás, 195,8 millió EUR összegű kölcsönre vonatkozó állami kezességvállalás, 226 millió EUR-nak megfelelő tőkeinjekció (RON-ban), valamint mintegy 251 millió EUR összegű megmentési kölcsön vissza nem térítendő támogatássá történő átalakítása formájában valósulna meg (lásd a (27) preambulumbekendést). További 895,3 millió EUR összegű támogatás folyósítását tervezik a Modernizációs Alapból ⁽⁴⁵⁾, feltéve, hogy Románia benyújtja a vonatkozó beruházási javaslatokat, és azokat megerősíti az Európai Beruházási Bank vagy a Modernizációs Alap Beruházási Bizottsága. A CE Oltenia számára nyújtandó szerkezetátalakítási támogatás teljes tervezett összege így 2 658,1 millió EUR lenne, amelyből 492 millió EUR-t már odaítéltek (nevezetesen 251 millió EUR megmentési támogatást és 241 millió EUR vissza nem térítendő támogatást, amely az 1 090 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatás részét képezi, lásd a (28) preambulumbekendést).
- (81) A Modernizációs Alap kiemelt és nem kiemelt beruházásokat különböztet meg. A kiemelt beruházások esetében – az alkalmazandó állami támogatási szabályokra is figyelemmel – a vonatkozó költségek értékének legfeljebb 100 %-a finanszírozható a Modernizációs Alapból, míg nem kiemelt beruházások esetében a vonatkozó költségek értékének legfeljebb 70 %-a fedezhető az Alapból, az alkalmazandó állami támogatási szabályok szerint és feltéve, hogy a fennmaradó költségeket magánforrásokból finanszírozzák. A beruházások státuszának (kiemelt/nem kiemelt) az Európai Beruházási Bank általi, hivatalos beadványok alapján történő megerősítésétől függően a két földgáztüzelésű egységbe (Işalnița 850 MW, Turceni 475 MW) történő beruházások nem kiemelt beruházásoknak minősülnek, míg a nyolc fotovoltaiikus parkban végrehajtandó beruházások kiemelt beruházásnak tekinthetők.

⁽⁴⁵⁾ A Modernizációs Alap költségvetése a következőkből áll: i. az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) keretében a 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó összes kibocsátási egység 2 %-ának árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek, valamint ii. a kiválasztott tagállamok (Csehország, Horvátország, Litvánia, Románia és Szlovákia) további kibocsátási egységei.

- (82) A szerkezetátalakítási támogatás megfelelő ellentételezése és az állami támogatás ellentételezésének növelése érdekében a román hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2026-ban, a szerkezetátalakítási időszak végéig végrehajtják a román állam CE Olteniában birtokolt részvényeinek megfelelő elidegenítését. A részvények elidegenítése a részvények nyilvános értékesítésével történne, amelyet úgy alakítanak ki, hogy az állam számára a lehető legmagasabb ellenszolgáltatást eredményezze. Az eladandó részvények végleges számát az eladási folyamat megkezdésekor határoznák meg, figyelembe véve a jövőbeli különleges célú gazdasági egységek szerkezetét, valamint a részvénytőke leszállításának és emelésének folyamatát. A részvények elidegenítésének mindenestre elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy a szerkezetátalakítási tervhez való állami hozzájárulást ellentételezze, ami legalább 20 %-os tulajdonjogot jelent.
- (83) A román állam CE Olteniában való részvételének csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállalást illetően ((82) preambulumbekzdés) Románia kifejtette továbbá, hogy az értékesítési eljárás lefolytatásának alapjául szolgáló jogalkotási aktus egy kormányhatározat lenne, amely jóváhagyja a román állam által a CE Olteniában birtokolt részvények értékesítésére irányuló privatizációs stratégiát. Az említett határozat elfogadását követően kiválasztanak egy tanácsadót, aki 2024-től kezdődően végrehajtja a folyamat konkrét lépéseit annak érdekében, hogy a folyamat 2026 vége előtt lezáruljon.
- (84) Románia benyújtott egy értékelő elemzést, amelyet a PricewaterhouseCoopers (PwC) készített a CE Oltenia tőkéjében fennálló, az állam által 2026 végéig elidegenítendő 20 %-os részesedés piaci értékének becslésére. Az értékelés a jövedelem-szemponútú megközelítésen, nevezetesen a diszkontált cash flow (DCF) módszeren alapul, mivel tükrözi a CE Oltenia tevékenységének a szerkezetátalakítási terv végrehajtását követően várható sajátos működési jellemzőit. Az értékelő elemzés szerint a CE Oltenia tőkéjében való 20 %-os részesedés becsült indikatív piaci értéke 2026. december 31-én [...] EUR az alapforgatókönyv szerint [...] vagy [...] EUR az alternatív forgatókönyv szerint (a teljes működési időszakra, azaz 30 évre előrejelzett cash flow-k mellett, állandóság feltételezése nélkül). A végrehajtást követően ez az összeg az állam által a CE Oltenia támogatására nyújtott utólagos ellentételezésnek minősülne.

b) Saját hozzájárulás

- (85) Románia ismertette a forrásokat, amelyekből a CE Oltenia a szerkezetátalakítás költségeihez legfeljebb 1,98 milliárd EUR összegű saját hozzájárulást nyújt. Ebből az összegből 1 275 millió EUR a villamos energia OPCOM-piacon és más meglévő csatornákon keresztül történő értékesítéséből származna (ebből 315 millió EUR egy évnél hosszabb időtartamú szerződéseken alapul), legfeljebb 350 millió EUR bankhitelből, 250 millió EUR a különleges célú gazdasági egységekben megvalósuló befektetői részvételből és 104 millió EUR a CE Oltenia különleges célú gazdasági egységeknek nyújtott természetbeni hozzájárulásából.

Villamosenergia-értékesítés

- (86) A Románia által javasolt saját hozzájárulás nagy része a piacüzemeltető (OPCOM) vagy az átvitelrendszer-üzemeltető (Transelectrica) által kezelt belföldi piaci szegmensekben történő villamosenergia-értékesítésekből származik: másnapi piaci és napon belüli piac, versenyalapú tenderek/szerződések, szabályozott vagy kiegyenlítő piacok.
- (87) Románia a saját hozzájárulás részének tekinti a 2021 és 2025 közötti időszakra vonatkozóan 1 275 millió EUR összegű villamosenergia-értékesítésből származó bevételt, amelyből 574 millió EUR-t a 2021. évi villamosenergia-értékesítésből szereztek be.
- (88) Ezen túlmenően a CE Oltenia tárgyalásokat folytatott villamosenergia-vásárlási megállapodásokról a(z) [...] EUR összegű célérték elérése érdekében. Azonban annak ellenére, hogy 2021. június közepéig több, a potenciális villamosenergia-vásárlási megállapodásra vonatkozó feltételjegyzéket írtak alá, villamosenergia-vásárlási megállapodás megkötésére nem került sor. Mivel a villamosenergia-vásárlási megállapodások tervezett megkötése nem valósult meg – többek között azért, mert ezeket a szerződéseket a román jog jelenleg nem engedélyezi –, az nem képezi részét a Románia által javasolt saját hozzájárulásnak.

Kevésbé jelentős eszközök értékesítése

- (89) Az eredeti szerkezetátalakítási terv a kevésbé jelentős eszközök eladásával számolt, amely az előrejelzések szerint 2 millió EUR összegű saját hozzájárulást jelentene. Az ezen eszközök értékesítésére irányuló eljárás azonban még nem kezdődött meg, és a felülvizsgált szerkezetátalakítási terv nem tartalmazza az ilyen jellegű értékesítést mint a saját hozzájárulás egy forrását.

Partnerek részvétele a különleges célú gazdasági egységekben

- (90) A felülvizsgált szerkezetátalakítási terv továbbá saját hozzájárulásként tartalmazza a különleges célú gazdasági egységek létrehozását más üzemeltetőkkel együtt az új gázalapú és fotovoltaikus energiatermelésbe történő közös beruházás céljából (lásd a (110) és az azt követő preambulumbekendéseket). A befektetők [...] különleges célú gazdasági egység részvénytőkéjéhez való hozzájárulásának teljes összege körülbelül [...] EUR, ami – a befektetők által finanszírozandó [...] EUR összegű teljes tőkeiadással együtt – arra enged következtetni, hogy a befektetők teljes sajáttőke-hozzájárulásának összege [...] EUR. A beruházóknak az új erőművekkel kapcsolatos költségekhez való hozzájárulása kiegészülne a Modernizációs Alapból származó finanszírozással, feltéve, hogy Románia benyújtja a megfelelő beruházási javaslatokat, és azokat az Európai Beruházási Bank vagy adott esetben a Modernizációs Alap Beruházási Bizottsága, a bankok, valamint a CE Oltenia megerősítik.

A CE Oltenia természetbeni hozzájárulása a különleges célú gazdasági egységekhez

- (91) A CE Oltenia összesen mintegy 104 millió EUR értékű tárgyi és immateriális eszközökkel járulna hozzá a különleges célú gazdasági egységek részvénytőkéjéhez, ideértve a földterületet, a villamosenergia- és gázhálózatokkal való meglévő összeköttetést, valamint a hálózathoz, a meglévő közművekhez, a logisztikai létesítményekhez és más létesítményekhez való csatlakozást vizsgáló megvalósíthatósági és megoldási tanulmányokat. Ez az összeg a PwC által elvégzett értékelésből származik, és azt a különleges célú gazdasági egységek projektjeiben részt vevő (kiválasztott) befektetők a CE Oltenia hozzájárulásának valós értékeként megerősítették és elfogadták.

Bankhitelek

- (92) Az Íslandban és Turceniában megvalósuló CCGT-projektek finanszírozását [...] -val megemelik. Az összesen [...] EUR kibocsátási méretű szindikálás társvezetője a(z) [...] lesz ⁽⁴⁶⁾. Nyolc fotovoltaikus park építésének és üzemeltetésének finanszírozását az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) által vezetett szindikálás keretében kell előteremteni, amely öt kereskedelmi banktól szedettet be kamatot a(z) [...] EUR kibocsátási méretű hitel szindikálására ⁽⁴⁷⁾. A CCGT-hez kapcsolódó és a fotovoltaikus projektek bankhitelének esetében még nincsenek aláírt és érvényes hitelmegállapodások, és a bankok ez idáig az indikatív fő feltételek aláírásával fejezték ki érdeklődésüket ⁽⁴⁸⁾. A konzorcium vezetői által aláírt feltételek és más bankoknak a konzorciumokban való részvételre vonatkozó szándéknyilatkozatai pontosítják, hogy a bankok általi finanszírozás nyújtásának feltétele, hogy a CE Oltenia szerkezetátalakítási tervét a Bizottság jóváhagyja. Románia tájékoztatta a Bizottságot, hogy a CE Oltenia legfeljebb [...] EUR összegű bankhitelt kíván igénybe venni, annak ellenére, hogy a bankok jelezték érdeklődésüket a CCGT-vel kapcsolatos projektek és a fotovoltaikus projektek magasabb összegű [...] EUR finanszírozása iránt.

4.3.2.3. Tehermegosztás és a Fondul Proprietatea hozzájárulása

- (93) Annak érdekében, hogy a Fondul Proprietatea mint kisebbségi részvényes ((7) preambulumbekendés) hozzájáruljon a CE Oltenia szerkezetátalakításához, tőkeleszállítás révén az átvitt veszteség részleges átvállalására kerülne sor. 2020. december 31-én az átvitt veszteség körülbelül 345 millió EUR volt (1 710 millió RON); ez a veszteség körülbelül 100 millió EUR-ra (493 millió RON) csökken, mivel az 1 217 millió RON (megközelítőleg 251 millió EUR) összegű megmentési támogatást kölcsönből vissza nem térítendő támogatássá alakítják át. A számviteli veszteség fedezetét (amely az átvitt veszteség halmozott összege) a részvénytőke leszállítása útján az összes részvényes arányosan viseli.
- (94) A részvénytőke csökkentését egy körülbelül [...] EUR összegű tőkeemelés követné, amely a Fondul Proprietatea CE Olteniában való részesedését [...] %-ról körülbelül [...] %-ra csökkentené. A CE Oltenia, a Fondul Proprietatea és az Energiaügyi Minisztérium e célból 2021. december 21-én egyetértési megállapodást írt alá annak biztosítása érdekében, hogy a Fondul Proprietatea az emelés mellett szavazzon, mivel a CE Oltenia alapító dokumentumai értelmében a részvényesek szavazatainak 90 %-os többsége szükséges a tőkeemeléshez.

⁽⁴⁶⁾ Ez összesen [...] -t tartalmazna.

⁽⁴⁷⁾ Ez összesen [...] -t tartalmazna.

⁽⁴⁸⁾ A(z) [...] 2021. december 9-én aláírta a 2 CCGT-projekt finanszírozásának indikatív fő feltételeit. A(z) [...] 2021. december 10-én aláírta a nyolc fotovoltaikus park finanszírozására vonatkozó indikatív fő feltételeket.

4.3.3. Pénzügyi előrejelzések

- (95) A felülvizsgált szerkezetátalakítási terv időtartama öt évről hat évre emelkedik, hogy tükrözze a lignittüzelésű egységek kivezeti menetrendjét, valamint a gáztermelő kapacitások üzembe helyezésének időpontját. Ez az oka annak, hogy míg a szerkezetátalakítási terv a 2021 elejétől 2026 végéig tartó időszakra vonatkozik, a CE Oltenia által benyújtott pénzügyi előrejelzések a 2030-ig tartó időszakot fedik le.

3. táblázat

A felülvizsgált szerkezetátalakítási terv egyes pénzügyi adatai a 2021 és 2026 közötti időszakra vonatkozóan, kitékintéssel a 2028-ig tartó időszakra

(millió EUR)								
	Szerkezetátalakítási időszak						Szerkezetátalakítás utáni időszak (*)	
Millió EUR	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Működési bevétel	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Működési költségek	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
EBITDA	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Nettó eredmény	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Saját tőke összesen	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tőkearányos jövedelmezőség	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %
Tőkearányos működési eredmény	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %

(*) A szerkezetátalakítási időszak 2021-től 2026-ig tart. A táblázat a szerkezetátalakítás utáni (2027-re és 2028-ra vonatkozó) adatokat csak a szemléltetés kedvéért tartalmazza.

- (96) A CE Oltenia számára a legfontosabb gazdasági bevételi forrást a villamosenergia-értékesítés jelenti, amely a múltban (2017 és 2020 között) teljes működési bevételeinek mintegy 85 %-át tette ki. A becslés a következő feltételezéseken alapul: telepített kapacitás, üzemórák száma/átlagos terhelési tényező, saját technológiai felhasználás, a villamosenergia-értékesítés volumene piaci szegmensenként, és az átlagos eladási ár az egyes szegmensekben.
- (97) A telepített lignittüzelésű kapacitások által biztosított villamosenergia-termelés a becslések szerint a 2021. évi [...]ról 2025-ben [...]ra, 2026-ban pedig [...]ra csökken, míg a mikrovízzerőműből és a fotovoltaiikus parkokból származó termelés [...]tól/-től kezdődően [...]ra, a gáztüzelésű erőművek által termelt villamos energia pedig a 2026 közepén történő üzembe állítást követően 2026 végén a becslések szerint [...] lesz. A szerkezetátalakítást követő időszakban (2027-től kezdődően) az e forrásokból (már nem a lignitből) származó villamosenergia-termelés eléri a(z) [...]t.
- (98) A szerkezetátalakítási időszak végén, 2026-ban a villamos energia értékesítése csak [...] lesz, a termelési forrás szerinti következő bontásban: [...] lignitből, [...] megújuló energiaforrásokból és [...] gáztüzelésű létesítményekből. Meg kell jegyezni, hogy a CE Oltenia számára [...] kivételes év, mivel [...], ugyanakkor a gáztüzelésű erőművek megkezdik működésüket [...]. Tehát [...] lesz az első év, amikor nem zajlik majd lignitből történő villamosenergia-termelés, és a teljes kapacitást gáztüzelésű létesítményekben és megújuló energiaforrások felhasználó erőművekben végzik. A teljes termelés [...]ban/-ben [...] lesz, míg [...]ban/-ben [...]. A működési bevételek [...]ban növekednek, és [...]ban/-ben eléri a(z) [...] EUR összeget (a [...] évi [...] EUR-hoz képest).

- (99) A 2021. évi piaci szegmensenkénti bevételeket az OPCOM-piacon lezajlott értékesítések (61 %) és a másnapi piacon történő értékesítések (34 %) alkotják, amelyeket a kiegyenlítő piac (5 %) követ. 2024-ben, amikor a megújuló energiaforrásokból származó bevételek elkezdnek beérkezni, 6 %-os csökkenés várható az OPCOM-piacon, amit ellensúlyozni fog az előző napi csúcspiacon tapasztalt növekedés (ahol feltételezhetően a fotovoltaikus parkok által termelt villamos energiával kereskednek), ahol a villamosenergia-kereskedelem [...]-%-kal magasabb az éves átlagnál. Emellett a CE Oltenia előrejelzése szerint 2026-ra a villamos energia átlagára [...]-%-kal emelkedik 2021-es árhoz képest.
- (100) Amint azt a 3. táblázat mutatja, a működési költségek 2025-ig várhatóan meghaladják a működési bevételeket, főként a szén-dioxid-kibocsátási egységek megnövekedett költségei miatt. A felülvizsgált szerkezetátalakítási terv 2021 júniusában készült azzal a feltételezéssel, hogy a szén-dioxid-kibocsátási egységek 2021. évi átlagára 44 EUR/tonna lesz, és 2026-ban eléri a 63 EUR/tonnát. A szén-dioxid-kibocsátási egységek 2021. évi költségei a CE Oltenia összes működési költségének 37 %-át teszik ki. Az ötéves hosszú távú előrejelzés ezen értékeit össze kell hasonlítani szén-dioxid-kibocsátási egységeknek a 2017 és 2021 közötti ötéves időszakban megfigyelt átlagárával (27,05 EUR/tonna).
- (101) 2021. december 21-én Románia érzékenységi elemzést nyújtott be, amely tükrözi a villamosenergia-árak 2021 előző hónapjaiban bekövetkezett emelkedését, valamint a szén-dioxid-kibocsátási egységek költségeinek további emelkedését (80 EUR/tonna átlagos kibocsátási egység-árral számolva). Ennek következtében az uniós kibocsátáskezelési rendszer megfelelési költségei [...] EUR-ra nőttek a 2021 és 2026 közötti időszakban, szemben a 2021 júniusától kezdődő időszakra vonatkozó szerkezetátalakítási tervben szereplő [...] EUR összeggel.
- (102) Románia szerint – és ezt az érzékenységi elemzés is megerősíti – a szén-dioxid-kibocsátási egységek költségeinek 2021 utolsó hónapjaiban tapasztalt meredek emelkedését részben ellensúlyozza majd a támogatás összegének növekedése, és főként a villamosenergia-árak meredek emelkedése, amely magasabb bevételeket eredményez majd. Románia hangsúlyozta, hogy a 2021 és 2025 közötti időszakban generálendő összes szerződéses bevétel 75 %-a változó árakon alapul, ami azt jelenti, hogy a szén-dioxid-kibocsátási egységek költségeinek további emelkedése esetén a CE Oltenia képes lenne felfelé módosítani a szerződésekben meghatározott villamosenergia-árakat. A teljes villamosenergia-bevételnek csupán 25 %-a származik rögzített árú szerződésekből. A szerződések többsége legkésőbb 2022 júniusában lejár, így ezt követően a CE Oltenia még rugalmasabban tudja majd irányítani a beszerzéseit, és a szerkezetátalakítási időszak során képes lesz fedezni a megváltozott inputköltségeket.
- (103) A működési költségek jelentős részét a személyzeti költségek teszik ki, amelyek a 2021. évi [...] EUR-ról 2026-ra [...] EUR-ra csökkennének. A személyzeti költségek fokozatos csökkenése összhangban van a CE Oltenia kötelezettségvállalásával, miszerint 2026 végéig [...]-%-kal csökkenti személyzetének létszámát. 2026-tól kezdődően a vállalat teljes éves működési költsége csökkenni fog, mivel csökken a megvásárolandó szén-dioxid-kibocsátási egységek mennyisége, ami viszont annak tudható be, hogy a fosszilis tüzelőanyagok felhasználásával történő villamosenergia-termelést megújuló létesítmények és gáztüzelésű létesítmények váltják fel, melyek kevésbé karbonintenzívek, mint a lignit ((76) preambulumbekzdés).
- (104) Amint azt a 3. táblázat mutatja, 2025-ig a vállalat negatív EBITDA-t (kamatfizetés, adózás, értékcsökkenési leírás és amortizáció előtti eredmény), de pozitív nettó eredmény ér majd el (a 2022. év kivételével). 2026-tól kezdve – amikor a lignittüzelésű kapacitások fokozatos kivezetésére várhatóan sor kerül – a CE Oltenia elkezd majd pozitív EBITDA-t és a pozitív pénzforgalmat generálni. A 2021 decemberében benyújtott érzékenységi elemzés szerint a nettó eredmény és az EBITDA 2026-tól pozitív lesz.
- (105) Ezenkívül a CE Oltenia a szerkezetátalakítási időszak vége (2026) felé, 2025-ben és 2026-ban várhatólag [...]-% körüli tőkearányos jövedelmezőséget ér el, amely tovább növekedne a szerkezetátalakítást követő időszakban, amikor a kedvezményezettnek már nem kell viselnie a magas szén-dioxid-kibocsátás költségeinek terheit. E jövedelmezőség jóval meghaladja a CE Oltenia sajáttőke-költségét, amely [...]-%-ot tesz ki⁽⁴⁹⁾. A befektetésből származó jövedelem 2026-ban eléri a(z) [...]-%-ot. A hitel/saját tőke arány és az EBITDA kamatfedezeti mutató 2026-ra [...], illetve [...] lesz.
- (106) Emellett a román hatóságok egy pesszimista forgatókönyv szerinti előrejelzéseket is benyújtottak, mely forgatókönyv a következő kedvezőtlen feltételezéseken alapult: i. a villamosenergia-árak 5 %-os csökkenése, ii. a gáz beszerzési költségeinek 5 %-os növekedése, és iii. a szén-dioxid-kibocsátási egység költségeinek 5 %-os növekedése. Ezek az előrejelzések pozitív nettó eredményt, tőkearányos jövedelmezőséget és EBITDA-t mutatnak a 2026. év végére. A hitel/saját tőke arány [...] lenne, és az EBITDA kamatfedezeti mutató elérné a(z) [...]-%-t.

⁽⁴⁹⁾ [...].

4.3.4. A versenytorzulás korlátozására irányuló intézkedések

- (107) Románia a következő intézkedéseket terjeszti elő, amelyek korlátozzák a CE Oltenia versenytorzító hatását: i. a lignittüzelésű erőművek és a lignitbányák bezárása ((70) preambulumbekzdés) és egy „lignit-leányvállalat” létrehozása ((108) preambulumbekzdés), ii. különleges célú gazdasági egységek létrehozása új beruházásokhoz ((110)–(113) preambulumbekzdés), valamint iii. a craiovai leválasztott vállalkozás ((116)–(117) preambulumbekzdés).

A lignit fokozatos kivezetése

- (108) A szerkezetátalakítási terv magában foglalja a lignit fokozatos kivezetését, melyre a ligniterőművek és a lignitbányák bezárásával kerül sor (lásd a (70)–(73) preambulumbekzdést). Románia a versenytorzulást korlátozó intézkedésként a lignittüzelésű egységek bezárását és a lignitbányák bezárását javasolja, ugyanakkor elismeri, hogy a szén-dioxid-kibocsátási egységek árára vonatkozó új feltételezések alapján a CE Oltenia által üzemeltetett meglévő egységek egyike sem életképes.
- (109) A lignit fokozatos kivezetésével kapcsolatban a román hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy létrehozzák a CE Oltenia különálló leányvállalatát (a továbbiakban: lignit-leányvállalat), amely magában foglalja és üzemelteti a CE Oltenia meglévő lignittüzelésű erőműveit és azon kapcsolódó eszközöket, amelyeket nem szándékoznak bevonni a gázra vagy a megújuló energiaforrásokra való átállásba. A lignit-leányvállalat könyvelését egyértelműen el kell különíteni a CE Oltenia könyvelésétől. E lignittüzelésű kapacitásoknak idővel csökkenniük kell, és végül a nemzeti lignitkivezetési ütemtervvel összhangban fokozatosan ki kell vezetni őket. A román hatóságok kötelezettséget vállaltak arra is, hogy a CE Oltenia szerkezetátalakítási tervének a Bizottság általi jóváhagyását követően megkezdik a lignit-leányvállalat létrehozásának folyamatát, és azt a szerkezetátalakítási időszak vége előtt az alábbi indikatív ütemterv szerint befejezik: a lignithez kapcsolódó leválasztási projektről szóló határozat 2023 februárjáig vagy márciusáig; a lignithez kapcsolódó leválasztási projekt előkészítése 2023 márciusáig vagy áprilisáig; a lignithez kapcsolódó leválasztási projekt végrehajtása 2023 szeptemberéig vagy októberéig. A román hatóságok mindenesetre kötelezettséget vállaltak arra, hogy a szerkezetátalakítási időszak vége (azaz 2026 vége) előtt létrehozzák a lignit-leányvállalatot. A lignit-leányvállalat létrehozásakor figyelembe kell venni a szerkezetátalakítási terv által előírt egyéb intézkedésekkel való kölcsönös összefüggéseket, mint például a tőkeemléteket (a részvénytőke növelése/csökkenése, a Craiova II. leválasztott vállalkozás) vagy a különleges célú gazdasági egységek létrehozása új beruházások céljára.

Új beruházásokat szolgáló különleges célú gazdasági egységek

- (110) A szerkezetátalakítási tervnek megfelelően különleges célú gazdasági egységeket hoznak létre két új gáztüzelésű és nyolc fotovoltaikus villamosenergia-termelési projekthez (projektneként egy különleges célú gazdasági egységet). Románia előadja, hogy a különleges célú gazdasági egységek létrehozása fokozza a versenyt azáltal, hogy lehetővé teszi új versenytársak létrejöttét.
- (111) Románia piaci konzultációt folytatott (melynek kötelező érvényű szakasza 2021 októberében kezdődött meg) azzal a céllal, hogy társberuházókat találjon a gázhoz és megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó új projektek végrehajtását célzó különleges célú gazdasági egységek részére. 2021. december 6-i határidőig három kötelező érvényű ajánlat érkezett a Tinmar Energy SA-tól (a továbbiakban: Tinmar Energy), az OMV Petrom SA-tól (a továbbiakban: OMV Petrom) és az Electricától. Az ajánlatok értékelését követően a Tinmar Energyt és az OMV Petromot választották ki. A különleges célú gazdasági egységekhez kapcsolódó 10 projektből 9 odaítélésére került sor. Az Işalniţa CCGT-re nem érkezett ajánlat.
- (112) A Tinmar Energy román székhelyű magánszolgáltató, amely villamosenergia, földgáz és olajtermékek szállításával foglalkozik. Tulajdonában van 13, 75 MW telepített kapacitással rendelkező fotovoltaikus park, és portfóliójának további bővítését tervezi. Az OMV Petrom az osztrák székhelyű OMV csoporthoz tartozó integrált olaj-, gáz- és vegyipari vállalat, Románia egyik legnagyobb, nemzetközi tevékenységet folytató vállalata. Egy 860 MW-os CCGT-kapacitás tulajdonosa és üzemeltetője, és 1 GW-nyi megújuló energiába kíván beruházni.
- (113) Az OMV Petromot 4 fotovoltaikus projekt (Işalniţa, Tismana Rosia Rovinari, Tismana 1 TPP Rovinari és Rovinari Est) nyertes ajánlattevőjeként választották ki. A vállalat 50 %-kal járul hozzá az egyes különleges célú gazdasági egységek részvénytőkéjéhez, míg a fennmaradó 50 %-os hozzájárulás a CE Olteniát terheli. A Tinmar Energy SA-t 1 földgázprojektre (Turceni CCGT) és 4 fotovoltaikus projektre (Rovinari, SE Turceni, Pinoasa SE Rovinari és Bohorelu SE Rovinari) választották ki. 55 %-os részesedéssel fog rendelkezni az adott különleges célú gazdasági egységek részvénytőkéjében (a fennmaradó 45 %-ot a CE Oltenia tulajdonában lesz).
- (114) A befektetők 9 különleges célú gazdasági egység részvénytőkéjéhez való hozzájárulásának teljes összege körülbelül [...] EUR. A befektetőknek a különleges célú gazdasági egységek részvénytőkéjében való részvételi aránya 50–55 % között változik. A befektetők által finanszírozandó [...] EUR összegű összes tőkekiadással együtt a 9 különleges célú gazdasági egység teljes sajáttőke-hozzájárulása [...] EUR lenne.

- (115) Az Ísalnița CCGT-re nem érkezett ajánlat – ennek fő oka a Modernizációs Alapból történő lehetséges finanszírozásával kapcsolatos bizonytalanság volt – de több ajánlattevő is komoly érdeklődést mutatott, és Románia jelezte, hogy újra elindítja a projekthez kapcsolódó ajánlattételi eljárást. Románia arra számít, hogy a projektet a Modernizációs Alapból származó finanszírozással fogják támogatni, és az ajánlattételi eljárás újraindítását tervezi. A beruházás összköltsége [...] EUR; ezen belül a Modernizációs Alapból származó finanszírozás várhatóan a teljes költség [...] EUR) 50 %-át teszi majd ki, feltéve, hogy Románia benyújtja a kapcsolódó beruházási javaslatot vagy javaslatokat, és azt vagy azokat az Európai Beruházási Bank vagy a Modernizációs Alap Beruházási Bizottsága jóváhagyja. Ha magánbefektető is részt vesz az ísalniței CCGT-projektben, az várhatóan körülbelül további [...] EUR összegű hozzájárulást jelent az adott különleges célú gazdasági egység részvénytőkéjéhez, további [...] EUR beruházási kiadással. A fennmaradó részt bankhitelből finanszírozzák. A magánbefektetők érdeklődésének hiányában a fennmaradó teljes összeget a CE Oltenia viseli és bankhitelből finanszírozzák. Mivel bizonytalan az, hogy bármely ajánlattevőt kiválasztanak-e és az hozzá fog-e járulni a projekthez, Románia javaslata a befektetők saját hozzájárulásaként csupán a 9 különleges célú gazdasági egységhez való [...] EUR összegű hozzájárulást tartalmazza.

A Craiova leválasztott vállalkozás

- (116) A szerkezetátalakítási terv értelmében az S.E. Craiova II. energiatermelést végző energetika csoportot (amely Craiova városának hőenergia-ellátását biztosítja) leválasztanák és átruháznák Craiova önkormányzatára. A CE Oltenia az egyetlen olyan gazdasági szereplő, amely Dolj megyében található Craiova településen hőenergiát szállít. A CE Oltenia részvényeseinek közgyűlése 2021 augusztusában jóváhagyta a Craiova II (részleges) leválasztását. Az ügylet végrehajtása egyértelmű ütemterv szerint zajlik; lezárásának időpontja 2022. május közepe volt. A leválasztási programot mindenestre legkésőbb 2022 júniusáig végre lehetne hajtani.
- (117) Románia előadja, hogy a Craiova II kiszervezése a versenytorzulást korlátozó intézkedésnek tekintendő, mivel 120 MW kapacitású, életképes versenytársat hoz létre a villamosenergia-piacon.

Magatartási jellegű intézkedések

- (118) Románia vállalta továbbá, hogy a kedvezményezett tartózkodik attól, i. hogy a szerkezetátalakítási időszakban bármilyen vállalkozásban részesedést szerezzen, kivéve, ha ez elengedhetetlen a hosszú távú életképességének biztosításához és a Bizottság jóváhagyja, valamint ii. hogy termékeinek és szolgáltatásainak értékesítésekor versenylónyként közlétege az állami támogatást.

5. AZ INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE

- (119) A Bizottság először azt fogja értékelni, hogy a (27) preambulumbekkezdésben meghatározott intézkedések, melyek a CE Oltenia szerkezetátalakítási tervének finanszírozását szolgálják, tartalmazznak-e az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást, és ha igen, az ilyen támogatás jogszerű-e és összeegyeztethető-e a belső piaccal.

5.1. Állami támogatás fennállása

- (120) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint „[h]a a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.
- (121) Ahhoz, hogy valamely intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősüljön, a következő együttes feltételeknek kell teljesülniük: i. az intézkedésnek az államnak betudhatónak kell lennie és azt állami forrásokból kell finanszírozni, ii. előnyhöz kell juttatnia a kedvezményezettet, iii. az előnynek szelektívnek kell lennie, és iv. az intézkedésnek torzítania kell a versenyt, vagy a verseny torzításával kell fenyegetnie, és alkalmasnak kell lennie arra, hogy befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet.

5.1.1. Állami források és az államnak való betudhatóság

- (122) A megmentési támogatásról szóló határozat (31) preambulumbekkezdésében foglaltak szerint a CE Oltenia javára nyújtott 251 millió EUR összegű kölcsönt az államháztartásért felelős minisztériumnak kell nyújtania a román kormány sürgősségi kormányrendeletének végrehajtása során a Román Nemzeti Banknál megnyitott devizaszámlán elhelyezett pénzüsszegekből. A megmentési célú kölcsön tehát az államnak volt betudható, és állami forrásokat tartalmazott. A szerkezetátalakítási támogatás részeként a megmentési célú kölcsönt vissza nem térítendő támogatássá alakítják, amelyet az állam nyújt az állami költségvetésből.

- (123) A CE Oltenia S.A. szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatás jogi keretének létrehozásáról szóló sürgősségi kormányrendelet (tervezete) szerint a vissza nem térítendő támogatásokat, a tőkeemelés ((30) preambulumbekkezdés) és a kölcsönöket a Pénzügyminisztérium vagy az Energiaügyi Minisztérium nyújtja az állami költségvetésből, míg a Románia Export-Import Bankja (EXIMBANK - S.A.) által nyújtott kölcsönökért az állami kezességet ((29) preambulumbekkezdés) az állam nevében és számlájára a Pénzügyminisztérium vállalja. A 2021 áprilisában már rendelkezésre bocsátott 241 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatás az állami költségvetésből származó forrásokat is magában foglalt. E vissza nem térítendő támogatásról a 21/2021. sz. sürgősségi kormányrendelet, illetve annak későbbi módosításai és kiegészítései rendelkeztek.
- (124) A Modernizációs Alapból nyújtott vissza nem térítendő támogatás ((27) preambulumbekkezdés) kapcsán megjegyzendő, hogy állami forrásokat foglal magában, mivel a Modernizációs Alap költségvetése részben a kiválasztott tagállamok, köztük Románia által nyújtott kiegészítő összegekből tevődik össze ((80) preambulumbekkezdés). Továbbá ez a vissza nem térítendő támogatás csak akkor nyújtható, ha Románia benyújtja a megfelelő beruházási javaslatokat, és azokat az Európai Beruházási Bank vagy a Modernizációs Alap Beruházási Bizottsága megerősíti ((90) preambulumbekkezdés). E tekintetben a román hatóságok mérlegelési jogkörrel rendelkeznek az Alaphoz benyújtandó beruházási javaslatok kiválasztását illetően, és a Modernizációs Alap forrásai az átruházást követően Románia ellenőrzése alatt állnak. A fentiek fényében megállapítható, hogy a Modernizációs Alapból származó finanszírozás állami forrásokat tartalmaz, amelyek felhasználása az államnak tudható be.
- (125) A Bizottság ezért arra a következtetésre jut, hogy a (27) preambulumbekkezdésben meghatározott intézkedések állami forrásokat foglalnak magukban, és az intézkedések nyújtására vonatkozó döntés az államnak betudható.

5.1.2. Előny

- (126) A Bizottság tudomásul veszi, hogy Románia az intézkedéseket állami támogatásnak minősülőként jelentette be. E bejelentés nem mentesíti a Bizottságot annak saját vizsgálata alól, hogy az intézkedések tartalmazzak-e állami támogatást, és különösen hogy előnyben részesítik-e a kedvezményezettet abban az értelemben, hogy egy Románia helyzetéhez a lehető legközelebbi helyzetben lévő, részesedéssel rendelkező piaci szereplő nem hozna hasonló döntést, és nem biztosítaná ugyanazokat az intézkedéseket ugyanolyan feltételek mellett, eltekintve a közhatalmi minőségében elvárható előnyöktől ⁽⁵⁰⁾.
- (127) A Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy az intézkedések támogatásnak minősülnek-e azáltal, hogy gazdasági előnyhöz juttatják a kedvezményezettet ⁽⁵¹⁾. Az ilyen előny fennállása abból vezethető le, hogy a kedvezményezett piaci feltételek mellett állami támogatás nélkül nem tud elegendő tőkéhez jutni vagy hitelfinanszírozást szerezni ((92) preambulumbekkezdés).
- (128) Az intézkedések segíteni fogják a CE Olteniát tevékenységei folytatásának és a szerkezetátalakítási terv végrehajtásának finanszírozásában azáltal, hogy hozzáférést biztosítanak számára olyan finanszírozáshoz, amelyet – sajátos helyzetére és jelenlegi körülményeire tekintettel – a piacon nem tudott megszerezni. Ezen belül a szerkezetátalakítási támogatás nagy része az állam által nyújtott, ellentételezés nélküli közvetlen támogatás, amely a piacon nem lenne elérhető. Míg a CE Oltenia képes volt piaci finanszírozást vonzani a különleges célú gazdasági egységeknek nyújtott befektetői hozzájárulás ((90) preambulumbekkezdés) és bankhitel ((92) preambulumbekkezdés) formájában, állami finanszírozás nélkül ez nem lenne elegendő a gázra és a megújuló energiaforrásokra való átálláshoz, amely a kedvezményezett hosszú távú életképességéhez szükséges. E tekintetben kétséges, hogy a kedvezményezett képes lenne-e ugyanezt a piaci finanszírozást a különleges célú gazdasági egységek új beruházások céljára nyújtott közfinanszírozása nélkül megszerezni.
- (129) Hasonlóképpen: bár Románia olyan tőkeemelési eszközökkel és kezességvállalással nyújt finanszírozást a CE Oltenia számára, amelyeket egy azonos pozícióban lévő részvényes is nyújthatna, ezeket egyetlen beavatkozásban kombinálja a vissza nem térítendő támogatás olyan eszközeivel, amelyek a CE Oltenia S.A. szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatás jogi keretének létrehozásáról szóló sürgősségi kormányrendeletben (annak tervezetében) meghatározott, a pénzügyi piacokon nem elérhető támogatási eszközökkel, a Modernizációs Alapból nyújtott esetleges vissza nem térítendő támogatással, valamint a megmentési kölcsönt magában foglaló támogatás meghosszabbításával párosulnak.

⁽⁵⁰⁾ A Bíróság 2017. szeptember 20-i ítélete, Bizottság kontra Frucona Košice, C-300/16 P, ECLI:EU:C:2017:706, 59. pont; a Bíróság 2012. június 5-i ítélete, Bizottság kontra EDF, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, 78, 79. és 103. pont.

⁽⁵¹⁾ A Bíróság 1996. július 11-i ítélete, SFEI és társai, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60. pont; a Bíróság 1999. április 29-i ítélete, Spanyolország kontra Bizottság, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41. pont.

- (130) Bár az eszközök kombinációja összességében biztosítja az ellentételezést és potenciális előnyöket az állami részesedéshez kapcsolódóan, a szerkezetátalakítási időszak elején várható veszteségek következtében az összesített jövedelmezőség nem elegendő ahhoz, hogy a piacnak megfelelőnek lehessen minősíteni. A bejelentett intézkedések egyetlen állami beavatkozás részét képezik. Először, az állam által nyújtott tőkeemelésről, kezességvállalásról és vissza nem térítendő támogatásokról egyetlen, egyidejűleg elfogadandó jogi aktus rendelkezik, jóllehet azok végrehajtásának időpontja és időtartama eltérő lehet. Másodszor, a részvények vagy a kezességvállalások jövedelmezőségét nem lehet az ellentételezés nélküli és vissza nem térítendő támogatásoktól elkülönítve vizsgálni, ami azzal jár, hogy a Románia által a kezességvállalástól és a tőkeemelésről külön-külön várható ellentételezések semmi esetre teljesítik a piaci megfelelőség feltételeit. Továbbá az állami finanszírozás nem tulajdonítható a részvényes piaci feltételeknek megfelelő magatartásának, mivel az egyetlen beavatkozás a CE Oltenia S.A szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatás jogi keretének létrehozásáról szóló sürgősségi kormányrendeletben (annak tervezetében) leírt, a piaci befektetőkön kívüli különböző indokokon, nem pedig az állam számára biztosított megfelelő jövedelmezőség előzetes értékelésén alapul. A Románia által a kormányrendelet-tervezetben kifejtett indokok között szerepel például az, hogy a CE Oltenia vállalat Oltenia régió legnagyobb gazdasági szereplője, így tevékenységének megszakítása növelheti a munkanélküliséget és ronthatja a helyi közösségek életkörülményeit, vagy hogy megnő a nemzeti energiarendszer súlyos zavarának a valószínűsége, vagy hogy az Oltenia régió közösségeiben súlyos társadalmi nehézségek jelentkeznének, ha a CE Oltenia nem részesülne a tevékenysége szerkezetátalakításához szükséges finanszírozásban.
- (131) Ezért a Bizottság megállapítja, hogy az intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében gazdasági előnyt biztosítanak a CE Oltenia számára.

5.1.3. Szелеktivitás

- (132) Az intézkedéseket kizárólag a CE Oltenia javára nyújtják. Ahogy a Bíróság kimondta ⁽³²⁾, amennyiben egyedi támogatásról van szó, a gazdasági előny azonosítása főszabály szerint lehetővé teszi az intézkedés szelektivitásának vélelmezését. Ez attól függetlenül így van, hogy vannak-e hasonló helyzetben lévő szereplők az érintett piacokon. Bár Románia továbbra is nyújthat állami támogatást a CE Olteniával versenyben álló más energiaipari szereplőknek, a bejelentett intézkedések mindenesetre nem képezik a részét egy olyan szélesebb hatályú általános gazdaságpolitikai intézkedésnek, amelynek célja, hogy ugyanolyan típusú ad hoc támogatást nyújtson az intézkedések céljára tekintettel hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő, az energiaágazatban vagy más gazdasági ágazatokban tevékenykedő valamennyi vállalkozásnak; e támogatás kizárólag a CE Oltenia számára elérhető.
- (133) A Bizottság ezért arra a következtetésre jut, hogy ezek az intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében szelektívek.

5.1.4. A verseny torzulása és a kereskedelemre gyakorolt hatás

- (134) Amikor egy tagállam olyan támogatást nyújt, amely megerősíti egy vállalkozás helyzetét az Unión belüli kereskedelemben versenytársnak számító más vállalkozásokhoz képest, úgy kell tekinteni, hogy ez utóbbiakat befolyásolja a támogatás. Elegendő, ha a támogatás kedvezményezettje a verseny számára nyitva álló piacokon más vállalkozásokkal versenyez. Ezzel kapcsolatban az a körülmény, hogy valamely gazdasági ágazatot uniós szinten liberalizálnak, elegendő lehet annak a megállapításához, hogy a támogatás tényleges vagy potenciális hatással van a versenyre, valamint a tagállamok közötti kereskedelemre. A CE Oltenia villamos energiát és kisebb mértékben hő szolgáltat a romániai fogyasztók számára; és Románia villamosenergia-átviteli összeköttetésben áll a szomszédos országokkal. A villamosenergia-piac nyitott az Unión belüli verseny és az egyik tagállamból a másikba irányuló szolgáltatásnyújtás előtt.
- (135) Következésképpen az intézkedések torzíthatják a versenyt, vagy a verseny torzításával fenyegethetnek, és érinthetik a tagállamok közötti kereskedelmet.

5.1.5. Következtetés az állami támogatás meglétéről

- (136) A fentiekre tekintettel a Bizottság megállapítja, hogy az intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősülnek.

⁽³²⁾ A Bíróság 2015. június 4-i ítélete, Bizottság kontra MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, 60. pont.

5.2. Az intézkedések jogszerűsége

- (137) Jóllehet a megmentési kölcsön – amelyet most a szerkezetátalakítás további támogatása érdekében vissza nem térítendő támogatássá alakítanak át – nyújtása jogszerűen történt, Románia több mint hat hónappal a megmentési támogatásról szóló határozat ((32) preambulumbekzdés) 2020. február 24-i meghozatalát követően ismertette a Bizottsággal a CE Oltenia szerkezetátalakítási tervét.
- (138) Románia továbbá 2021 márciusában 241 millió EUR összegű támogatást nyújtott a CE Oltenia számára, hogy részben fedezze a CE Oltenia 2020. évi szén-dioxid-kibocsátási egységeinek költségeit, miközben a CE Olteniának nyújtott szerkezetátalakítási támogatással kapcsolatos hivatalos vizsgálati eljárás folyamatban volt. Ez a vissza nem térítendő támogatás az intézkedések részét képezi, nevezetesen a 2021 és 2026 közötti időszakban a szén-dioxid-kibocsátási egységek költségeinek részleges fedezésére nyújtott 1 090 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatását ((28) preambulumbekzdés).
- (139) Ennek megfelelően Románia nem tartotta be az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében előírt felfüggesztési kötelezettséget, ezért a CE Oltenia javára nyújtott szerkezetátalakítási támogatás részben jogellenes állami támogatásnak minősül.

5.3. A támogatás összeegyeztethetősége a belső piaccal

- (140) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (141) Ahhoz tehát, hogy az állami támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek minősüljön, két feltételnek kell megfelelnie: i. egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági térségek fejlődését elősegítő támogatás, valamint ii. az ilyen támogatás nem változtatja meg a kereskedelmi feltételeket a közérdekekkel ellentétesen. A két feltétel nem érinti azt a tényt, hogy a Bizottság által ennek alapján elfogadott határozatoknak biztosítaniuk kell az uniós jognak való megfelelést ⁽⁵³⁾. Az első feltétel alapján a Bizottság megvizsgálja, hogy a támogatás bizonyos gazdasági tevékenységek fejlődésének előmozdítására irányul-e. A második feltétel alapján a Bizottság mérlegeli a tervezett támogatás kedvező hatásait a támogatás által a belső piacra gyakorolt esetleges kedvezőtlen hatásokkal szemben ⁽⁵⁴⁾.
- (142) A bejelentés és a szerkezetátalakítási támogatással kapcsolatos hivatalos vizsgálat során gyűjtött információk fényében ez nem jelenti azt, hogy a szerkezetátalakítási támogatás vagy a hozzá kapcsolódó feltételek, illetve a támogatás által megkönnyített gazdasági tevékenység (villamosenergia-termelés) az uniós jog valamely vonatkozó rendelkezésének megsértését vonhatná maguk után. Külön megjegyzendő, hogy a Bizottság nem küldött indokolással ellátott véleményt Romániának az uniós jog esetleges megsértéséről, és ebben a vonatkozásban nem indított olyan hivatalos eljárást, amely a jelen üggyhöz kapcsolódna. A Bizottsághoz nem érkezett ezzel kapcsolatos panasz.
- (143) A Bizottság harmadik felektől kapott információkat ((49)–(58) preambulumbekzdés), amelyek szerint az állami támogatás, a hozzá kapcsolódó feltételek vagy a támogatás által megkönnyített gazdasági tevékenységek ellentétesek lehetnek az uniós joggal. Ezen belül harmadik felek jelezték, hogy a CE Oltenia az elmúlt években nem felelt meg a kibocsátási határértékeknek (az NO_x, az SO₂, a szállópor stb. tekintetében).
- (144) A Bizottság megállapítja, hogy a harmadik felek által hivatkozott alkalmazandó kibocsátási előírásoknak való megfelelés elválasztható a támogatástól és a hozzá kapcsolódó feltételektől, továbbá a támogatás által támogatott villamosenergia-termelési tevékenység fejlesztésétől, és nem is kapcsolódik elválaszthatatlanul azokhoz. A szennyezés csökkentésére szolgáló megfelelő technológiák az NO_x, SO₂, szállópor vagy egyéb káros szennyezőanyagok kibocsátását elválasztják a villamosenergia-termeléstől. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a szerkezetátalakítási támogatás nem nyújt az uniós joggal ellentétes támogatást valamely tevékenységnek, és nem kapcsolódik elválaszthatatlanul az uniós jog egyéb rendelkezéseinek esetleges megsértéséhez. Ezenkívül a szerkezetátalakítási terv olyan beruházásokat is magában foglal, amelyek célja a létesítmények környezeti teljesítményének javítása a káros szennyezőanyagok csökkentése terén ((77) preambulumbekzdés). A rendelkezésre álló információk alapján nincs arra utaló jel, hogy a CE Oltenia megszegné az NO_x, az SO₂, a szállópor és az egyéb káros szennyezőanyag kibocsátására vonatkozó kötelezettségeit vagy az egyéb környezetvédelmi rendelkezéseket.

⁽⁵³⁾ A Bíróság 2020. szeptember 22-i ítélete, Ausztria kontra Bizottság, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, 18–20. pont.

⁽⁵⁴⁾ A Bíróság 2020. szeptember 22-i ítélete, Ausztria kontra Bizottság, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, 19. pont.

- (145) A Bizottság értékelte továbbá azt az állítást is, miszerint a CE Oltenia számára a szén-dioxid-kibocsátási egységek költségeinek fedezésére nyújtott szerkezetátalakítási támogatás ellentmond az EUMSZ 191. cikkének (2) bekezdésében és a 2003/87/EK irányelvben foglalt „a szennyező fizet” elvnek, amely előírja az üzemeltetők számára, hogy fizessenek az általuk kibocsátott szén-dioxidért ((57) preambulumbekkezdés). „A szennyező fizet” elvet az EUMSZ 191. cikkének (2) bekezdése írja elő, amely szerint az Unió környezetpolitikája többek között azon az elven alapul, hogy a szennyező köteles fizetni.
- (146) A 2003/87/EK irányelv preambuluma az Európai Közösséget létrehozó szerződés 175. cikkének (1) bekezdésére (jelenleg: az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése) hivatkozik, amely rendelkezik az eljárásról, amelyet a Tanács annak eldöntése során követ, hogy az Uniónak milyen lépéseket kell tennie az Európai Közösséget létrehozó szerződés 174. cikkében (jelenleg: az EUMSZ 191. cikkében) említett célok elérése érdekében, amely – „a szennyező fizet” elvvel együtt – előírja, hogy figyelembe kell venni az Unió különböző régióinak helyzetében mutatkozó különbségeket és az egyéb elveket.
- (147) A harmadik felek állítása értelmezhető úgy, hogy a 2003/87/EK irányelv implicit módon hajtja végre „a szennyező fizet” elvet (tekintettel arra, hogy a szén-dioxid légszennyező anyag annyiban, hogy koncentrációja környezeti problémákat okoz), és hogy az irányelv hatálya alá tartozó szén-dioxid-kibocsátók mindenképpen kötelesek viselni a szén-dioxid-kibocsátási egységek kapcsán felmerült költségeket.
- (148) Az állítás abból a feltételezésből indul ki, hogy a 2003/87/EK irányelv implicit módon végrehajtja „a szennyező fizet” elvet, és hogy ennek során nem szabad figyelembe venni az Európai Közösséget létrehozó szerződés 174. cikkében (jelenleg: az EUMSZ 191. cikkében) említett regionális helyzeteket. Még ha helytálló lenne is ez a feltételezés, meg kell jegyezni, hogy „a szennyező fizet” elv nem abszolút és feltétel nélküli elv, amely minden más szempontot felülír. „A szennyező fizet” elv mellett figyelembe kell venni az 2003/87/EK irányelvben foglalt egyéb célkitűzéseket is, amelyek átfogó célja az, hogy az irányelv hatálya alá tartozó ágazatok kibocsátását egy előre meghatározott felső határérték alá csökkentsék. A Bizottság megjegyzi, hogy a jelen ügyben a lignittüzelésű erőművek gyorsított és garantált bezárása, valamint a földgázzal és a fotovoltaiikus energiaforrásokkal való részleges kiváltása kibocsátás-csökkentést eredményez, amelyek a kibocsátáskereskedelmi rendszer környezetvédelmi célkitűzésének elérése szempontjából relevánsak. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy még a nem nehéz helyzetben lévő vállalkozások számára is léteznek olyan támogatási lehetőségek, amelyek csökkentik a szén-dioxid-árjelzést, de ugyanakkor kibocsátáscsökkentést és egyéb környezeti előnyöket eredményeznek (ilyen például az új technológiák támogatása). A Bizottság azt is megjegyzi, hogy a CE Oltenia – annak ellenére, hogy a részére szükséges kibocsátási egységek egy részét az állam finanszírozza – továbbra is fizet majd a kibocsátási egységek egy részéért, emiatt továbbra is tapasztalja majd a szén-dioxid-árjelzést, mivel a kibocsátáscsökkentéssel továbbra csökkentheti majd a szén-dioxid-kibocsátással kapcsolatos költségeit. Amint a kedvezményezett ismét életképessé válik, a szén-dioxid-kibocsátás teljes költségét kell majd megfizetnie. Ennek megfelelően a Bizottság nem gondolja úgy, hogy a CE Oltenia számára nyújtott szerkezetátalakítási támogatás – amely a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatással összhangban a szén-dioxid-kibocsátási egységek ideiglenes és részleges finanszírozását is magában foglalja – sértene a 2003/87/EK irányelvet.
- (149) A harmadik felek azon álláspontjával kapcsolatosan, miszerint az állami támogatás nem fedezheti a kibocsátási előírásoknak való megfelelés költségeit, a Bizottság megjegyzi, hogy a CE Oltenia számára nyújtott bejelentett szerkezetátalakítási támogatás összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkozó keretrendszert egy olyan értékelés adja, amelyet az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint, a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás alkalmazásával végeznek el, nem pedig a környezetvédelmi és energetikai célú állami támogatásokról szóló iránymutatás alkalmazásával (50) preambulumbekkezdés), amelyre a harmadik felek hivatkoznak. Ez utóbbi iránymutatás nem alkalmazandó a bejelentett szerkezetátalakítási támogatásra, tekintettel arra, hogy a CE Oltenia nehéz helyzetben lévő vállalkozás, valamint arra, hogy a szerkezetátalakítási támogatás nem minősül környezetvédelmi vagy energetikai támogatásnak, amely ezen összeegyeztethetőségi feltételek hatálya alá tartozik ⁽⁵⁵⁾. A kötelező szabályozási előírásoknak való megfelelés érdekében nyújtott állami támogatásnak a környezetvédelmi támogatások esetében nem lenne ösztönző hatása (mivel a gazdasági szereplők kellő ösztönzést kapnak arra, hogy megfeleljenek e kötelező erejű szabályozásnak), azonban az ilyen támogatás mégis szükséges lehet egy olyan vállalkozás szerkezetátalakításának lehetővé tételéhez, amely e támogatás hiányában nem lenne képes fedezni a költségeit a szerkezetátalakítás megvalósításához szükséges időszakban.
- (150) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás szerinti megmentési és szerkezetátalakítási támogatás különböző típusú költségekre használható fel, például a működési költségekre, továbbá a szociális kötelezettségeknek vagy a környezetvédelmi kötelezettségeknek való megfeleléssel kapcsolatban felmerült költségekre, beleértve a szén-dioxid-

⁽⁵⁵⁾ A Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014 és 2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (16. pont), mely szerint környezetvédelmi és energetikai támogatás nem ítéhető oda olyan vállalkozások számára, amelyek a megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló, alkalmazandó iránymutatás alkalmazásában nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősülnek.

kibocsátási egységek megvásárlásának költségeit is, ahogy például a CE Oltenia által jogszerűen kapott megmentési támogatás esetében is történt. Ha a vállalat az összegegyeztethető megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatásból a szén-dioxidhoz kapcsolódó működési költségektől eltérő költségeket fedeztet, az így felszabaduló forrásokat felhasználhatná a kapcsolódó szén-dioxid-kibocsátási egységek kifizetésére, vagyis a gyakorlatban ez ugyanolyan hatással lenne, mintha a támogatást eleve ezeknek a költségeknek a fedezésére fordította volna.

- (151) A szerkezetátalakítási támogatás továbbá támogatni fogja a kevésbé szennyező tüzelőanyagokra való átállást, és nem jár azzal a következménnyel, hogy a CE Oltenia nem kap kellő ösztönzést a környezetvédelmi szabályoknak való megfeleléshez. A támogatási csomag nélkül – és annak a környezetvédelmi megfeleléssel kapcsolatos összetevője nélkül – bekövetkezik a CE Oltenia hirtelen kivonulása a piacról, mégpedig oly módon, hogy a vállalat tevékenysége szerinti régióban nem lesz megfelelően biztosítva a villamosenergia-termelési tevékenység fejlődése. Emiatt a szóban forgó szerkezetátalakítási támogatás – tekintettel ideiglenes jellegére, továbbá a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló tervre és az EUMSZ 191. cikkében is hivatkozott regionális helyzetre – „a szennyező fizet” elv tekintetében nem sérti az EUMSZ 191. cikkét.
- (152) Románia is úgy véli, hogy a szerkezetátalakítási támogatás a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás értelmében a belső piaccal összegegyeztethetőnek nyilvánítható.
- (153) A szóban forgó állami támogatás jellegére és céljaira, valamint a román hatóságok állításaira tekintettel a Bizottság értékelni fogja, hogy a tervezett szerkezetátalakítási támogatás megfelel-e a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás vonatkozó rendelkezéseinek. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban a Bizottság meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a belső piaccal összegegyeztethetőnek tekinthető.
- (154) Annak vizsgálata során, hogy a szerkezetátalakítási támogatás a közös érdekekkel ellentétes mértékben befolyásolja-e a kereskedelmi feltételeket, a Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja és a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás alapján mérlegelési tesztet végez. E teszt elvégzése során amennyiben a kedvezményezett jogosult szerkezetátalakítási támogatásra, a Bizottság összeveti a támogatás pozitív hatásait az állami támogatás által a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt negatív hatásokkal. Ezen értékelés során a Bizottság figyelembe veszi az állami beavatkozás szükségességét, a támogatás megfelelőségét, arányosságát és átláthatóságát, az „először és utoljára” elvet, valamint a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban meghatározott, a versenytorzulást korlátozó intézkedéseket.

Támogathatóság: nehéz helyzetben lévő vállalkozás

- (155) A szerkezetátalakítási támogatásra való jogosultsághoz a kedvezményezettnek a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 2.2. szakaszában található meghatározás szerinti nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak kell minősülnie. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 20. pontja konkrétan kifejti, hogy valamely vállalkozás akkor nehéz helyzetben lévő vállalkozás, ha állami beavatkozás nélkül majdnem biztosra vehető, hogy rövid vagy középtávon üzleti tevékenységének feladására kényszerül. Ez a helyzet akkor, ha a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 20. pontjának a)–d) alpontjában leírt körülmények közül legalább egy fennáll.
- (156) Amint azt az eljárás megindításáról szóló határozat ⁽⁵⁶⁾ és a megmentési támogatásról szóló határozat ⁽⁵⁷⁾ kifejti, a CE Oltenia 2019. december 31. óta teljesíti azokat a kritériumokat, amelyek alapján hitelezőinek kérésére a nemzeti jog alapján kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá vonható, mivel a CE Oltenia 46 beszállítója legalább 2019. december 31-től kérelmezhetné volna a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását. Amint azt a (22) preambulumbekezdés ismerteti, a CE Oltenia nem képes visszafizetni a nyújtott megmentési kölcsön kamatokkal megnövelt összegét, és szerkezetátalakítási terv bejelentése hiányában automatikusan felszámolásra kerülne. Ebből következik, hogy a CE Oltenia teljesíti a nemzeti jog azon kritériumait, amelyek alapján hitelezői kérelmére kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá vonható, és 2019 óta a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 20. pontjának c) alpontja szerinti nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül.
- (157) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 21. pontja szerint az újonnan alapított vállalkozások nem jogosultak szerkezetátalakítási támogatásra. Ebben az esetben a kedvezményezett – nevezetesen a CE Oltenia – a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás alkalmazásában nem újonnan alapított vállalkozás, mivel 2011-ben alapították (lásd a (7) preambulumbekezdést), tehát több mint 3 évvel ezelőtt.

⁽⁵⁶⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (40) preambulumbekezdése.

⁽⁵⁷⁾ A megmentési támogatásról szóló határozat 17. és 33. pontja.

- (158) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 22. pontja értelmében egy nagyobb vállalatcsoporthoz tartozó, vagy ilyen vállalatcsoport által átvett vállalkozás általában nem jogosult a szerkezetátalakítási támogatásra, kivéve, ha bizonyítható, hogy a vállalkozás nehézségei saját működésére, és nem a költségeknek a csoporton belüli önkényes felosztására vezethetők vissza, és a nehézségek túl súlyosak ahhoz, hogy csoportszinten megoldhatóak legyenek.
- (159) A CE Oltenia nehézségei főként annak az üzleti modellnek és villamosenergia-termeléshez felhasznált tüzelőanyagának tudhatók be, amelyet a vállalat romániai villamosenergia-piac versenykörnyezetében alkalmaz ((23)–(26) preambulumbekzdés). A CE Oltenia nem része egy nagyobb vállalatcsoportnak, és az állam az Energiaügyi Minisztériumon keresztül kizárólagos ellenőrzést gyakorol felette ((7) preambulumbekzdés). A CE Oltenia tehát olyan közzvállalkozás, amely fölött az állam – tulajdonjoga és pénzügyi részesedése révén – kizárólagos ellenőrzést gyakorol ⁽⁵⁸⁾. Az állam által gyakorolt kizárólagos ellenőrzésből következik, hogy a jelen ügyben támogatásnak minősülne az a pénzügyi támogatás, amelyet az állam azért nyújt a CE Oltenia számára, hogy nehéz helyzetében segítse, kivéve, ha a támogatás nyújtásra piaci feltételek mellett kerül sor. Emiatt – annak ellenére, hogy a CE Oltenia nehézségei belső okoknak tulajdoníthatók – nem merül fel az a kérdés, hogy e nehézségek a költségek csoporton belüli önkényes elosztásából erednek-e, és hogy a nehézségek túl súlyosak-e ahhoz, hogy azokat maga a csoport kezelje.
- (160) A fentiek alapján a Bizottság megállapítja, hogy a CE Oltenia nehéz helyzetben lévő vállalkozás, és szerkezetátalakítási támogatásra jogosult.

5.3.1. A támogatás megkönnyíti egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését

- (161) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető állami támogatásnak elő kell segítenie egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését.
- (162) E tekintetben annak igazolásához, hogy a szerkezetátalakítási támogatás célja az ilyen tevékenységek vagy területek fejlődésének elősegítése, a támogatást nyújtó tagállamnak bizonyítania kell, hogy a támogatás szociális nehézségek megelőzését vagy valamely piaci hiányosság kezelését célozza. A szerkezetátalakítási támogatás sajátos összefüggésében a Bizottság megjegyzi, hogy – amint azt a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 43. pontja elismeri – valójában a piacról való kilépés jelentős szerepet játszik a termelékenység-növekedés folyamatában, így pusztán a vállalkozás piacról való kilépésének a megakadályozása nem indokolja elégségesen a támogatás nyújtását. Éppen ellenkezőleg, a megmentési és szerkezetátalakítási támogatások az állami támogatások legtorzítóbb típusai közé tartoznak, mivel akadályozzák a piacról való kilépés folyamatát. Bizonyos helyzetekben azonban a nehéz helyzetben lévő vállalkozás szerkezetátalakítása hozzájárulhat a gazdasági tevékenységek vagy területek fejlődéséhez, a kedvezményezett által végzett tevékenységeken túlmenően is. Ez a helyzet áll fenn akkor, ha ilyen támogatás hiányában a kedvezményezett csődje piaci hiányossághoz vagy szociális nehézségekhez vezetne, akadályozva az ilyen helyzetek által érintett gazdasági tevékenységek és/vagy területek fejlődését. Az ilyen helyzetek nem kimerítő felsorolását a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontja tartalmazza.
- (163) Ilyen helyzetek többek között akkor adódnak ha a kedvezményezett – melynek csődjét a támogatással elhárítani kívánják – olyan régióban (NUTS 2 szint) található, ahol a munkanélküliségi ráta magasabb a nemzeti átlagnál, tartós és súlyosbítja az új munkahelyek teremtésének nehézsége, vagy amikor a kedvezményezett fontos rendszerszintű szerepet tölt be egy olyan régióban vagy ágazatban, ahol kilépése potenciálisan negatív következményekkel járna (a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontjának a) és c) alpontja). A támogatás tehát azáltal, hogy lehetővé teszi a kedvezményezett számára tevékenységének folytatását, megelőzi az efféle piaci hiányosságot vagy szociális nehézségeket. Szerkezetátalakítási támogatás esetén azonban ez csak akkor igaz, ha a támogatás lehetővé teszi a kedvezményezett számára, hogy saját erőből versenyezzen a piacon, ami csak akkor biztosítható, ha a támogatás a kedvezményezett hosszú távú életképességét helyreállító szerkezetátalakítási terv végrehajtásához van kötve.
- (164) A Bizottság ezért először azt fogja értékelni, hogy a támogatás valamely piaci hiányosság vagy szociális nehézségek megelőzését célozza-e (5.3.1.1. szakasz), és hogy a támogatást a kedvezményezett hosszú távú életképességét helyreállító szerkezetátalakítási terv kíséri-e (5.3.1.2. szakasz).

⁽⁵⁸⁾ Lásd: A tagállamok és a közzvállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról, illetve egyes vállalkozások pénzügyi átláthatóságáról szóló, 2006. november 16-i 2006/111/EK bizottsági irányelv 2. cikkének b) pontja (HL L 318, 2006.11.17., 17. o.).

5.3.1.1. Szociális nehézségek vagy piaci hiányosságok megelőzése, hozzájárulva a gazdasági tevékenység vagy gazdasági terület fejlődéséhez

- (165) Azon helyzetek közül, amikor egy nehéz helyzetben lévő vállalkozás megmentése hozzájárulhat gazdasági tevékenységek vagy területek fejlődéséhez, a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontjának a) és c) alpontja olyan eseteket említ meg, amikor a kedvezményezett tevékenysége szerinti régióban a munkanélküliségi ráta magasabb a nemzeti átlagnál, tartós és súlyosbítja, hogy az érintett régióban nehéz új munkahelyeket teremteni (a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontja a) alpontjának második franciabekezdése), vagy amikor a támogatás azt a kockázatot hivatott kivédeni, hogy az érintett régióban vagy ágazatban fontos rendszerszintű szerepet betöltő vállalkozás piacról való kilépése gátolja a gazdasági növekedést (a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontjának c) alpontja).

A munkanélküliségi ráta a kedvezményezett tevékenysége szerinti régióban

- (166) E tekintetben Románia a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontja a) alpontjának második franciabekezdésében említett körülményekre hivatkozik, vagyis azt állítja, hogy a kedvezményezett olyan (NUTS 2 szintű) régióban végez tevékenységet, ahol a munkanélküliségi ráta magasabb a nemzeti átlagnál és tartós, és az érintett régióban nehéz új munkahelyeket teremteni. Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a szerkezetátalakítási támogatás célja a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontja a) alpontjának második franciabekezdésében említett körülmények között a szociális nehézségek megelőzése ⁽⁵⁹⁾. Ezt a következtetést az eljárásban észrevételeket tevő harmadik felek nem kérdőjelezték meg.
- (167) A munkanélküliségi ráta a Délnyugat-Olténia régióban legalább 2015 óta tartósan meghaladja a nemzeti átlagot. Délnyugat-Olténia munkanélküliségi rátája a 2015 és 2020 közötti időszakban 8,2 % és 5,5 % között mozgott, míg a nemzeti átlagos ráta ugyanebben az időszakban 5 % és 3,4 % közötti volt. Délnyugat-Olténia munkanélküliségi rátája minden esetben meghaladta a nemzeti átlagot ((8) preambulumbekzdés). E tekintetben megjegyzendő, hogy a CE Oltenia a lignitbányászat és villamosenergia-termelés terén folytat tevékenységekhez alkalmaz munkavállalókat, akik számára a vállalat piacról való hirtelen kivonulása minden bizonnyal azt jelentené, hogy meglévő szakmai készségeikkel a régióban – az alternatív bányászati vagy villamosenergia-termelési tevékenységek hiányában – nem tudnának megfelelő munkahelyet találni. A munkanélküliséghez a régióban az új munkahelyek teremtésének nehézségei társulnak, amint azt Gorj megye igazságos átmenetről szóló területi terve is bizonyítja ((9) preambulumbekzdés).

- (168) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontjának a) alpontjában említett körülmények fennállnak.

A támogatás a Délnyugat-Olténia régióban rendszerszintű szerepet betöltő vállalkozást támogat

- (169) A támogatás célja továbbá, hogy elhárítsa egy olyan vállalkozás kilépésének kockázatát, amely a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontjának c) alpontja értelmében rendszerszintű szerepet tölt be.
- (170) A CE Oltenia Románia harmadik legnagyobb villamosenergia-termelője, amely a termelési kapacitás jelentős részét telepítette ((11) preambulumbekzdés). Románia azzal érvelt, hogy ha a CE Oltenia kilép a piacról, fennállhat annak kockázata, hogy a romániai villamosenergia-ellátás biztonsága veszélybe kerül (lásd a (61) preambulumbekzdést). Noha Románia nem nyújtott be a villamos energia belső piacáról szóló (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁰⁾ 24. cikkében előírt módszertan szerint készített értékelést az erőforrások megfelelőségéről, a Bizottság nem zárhatja ki annak lehetőségét, hogy Délnyugati-Olténiában (ahol az erőművek találhatók) a regionális szintű energiaellátásra nézve kedvezőtlen következmények állnának. A villamos energiát (és Craiova számára hőt is) szolgáltató létesítmények tevékenységének hirtelen beszüntetése vagy bányászati tevékenység hirtelen beszüntetése esetén a regionális szintű villamosenergia-ellátás stabilitásának biztosítása – legalábbis átmenetileg – többletköltségeket jelentene a vállalatok és a háztartások számára. Ugyanakkor a Bizottság nem tartja szükségesnek, hogy ebben az összefüggésben állást foglaljon a román nemzeti piac egészének ellátásbiztonságára vonatkozó érvel kapcsolatban.
- (171) A CE Oltenia regionális energiaszolgáltatóként betöltött szerepe mellett további lehetséges negatív következmények közé tartozik a régió (és különösen Gorj megye) gazdasági tevékenységére és helyzetére gyakorolt negatív továbbgyűrűző hatás. A (18) preambulumbekzdésben említettek szerint a CE Oltenia Gorj megyében mintegy 120 vállalattal áll üzleti kapcsolatban, amelyek a 2019. évi teljes éves árbevétel tekintetében együttesen a megye gazdaságának mintegy 50 %-át teszik ki. A CE Oltenia kilépése esetén a régióban és különösen Gorj megyében valószínűsíthetően visszaesne a gazdasági tevékenység és csökkenne a létrehozott gazdasági érték.

⁽⁵⁹⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (41) preambulumbekzdése.

⁽⁶⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/943 rendelete (2019. június 5.) a villamos energia belső piacáról (HL L 158., 2019.6.14., 54. o.).

- (172) Ezenkívül a CE Oltenia a maga körülbelül 12 268 alkalmazottjával jelentős munkáltató Délnyugat-Olteniában ((7) preambulumbekzdés). A kedvezményezett bezárása több mint 12 000 munkahely megszűnéséhez vezetne közvetlenül, emellett – figyelembe véve az értéklánc részét képező jelenlegi partnereinek nagy számát – közvetetten is jelentős számú munkahely megszűnését okozná. A fizetéseképtelenség, amely a CE Olteniánál a szerkezetátalakítási támogatás hiányában valószínűleg bekövetkezne, jelentős negatív továbbgyűrűző hatást gyakorolna a régióra és azon túlra.
- (173) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a kedvezményezett kétségtelenül kulcsfontosságú rendszerszintű szerepet tölt be regionális szinten nemcsak termelésének és ellátásának fejlesztése terén, hanem a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontjának c) alpontjában meghatározott, az ilyen kínálatra támaszkodó szélesebb körű gazdasági tevékenységek fejlesztésében is.

A szociális nehézségek vagy a piaci hiányosságok megelőzésére vonatkozó következtetés

- (174) Bár Románia a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontjának b) és g) alpontjában említett körülményekre is hivatkozott, a Bizottság meggyőződött arról, hogy e pontok teljesülnek, ezért nem szükséges értékelni Románia ezzel kapcsolatos érveit. Azt is meg kell jegyezni, hogy a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatában nem fogalmazott meg kételyeket ezen összeegyeztethetőségi kritérium teljesülésével kapcsolatban, és a harmadik felek által benyújtott észrevételek sem vetették fel az e feltételnek való meg nem felelés kérdését.
- (175) A fentiek fényében a Bizottság megállapítja, hogy a támogatás hozzájárul a villamosenergia-termelés mint gazdasági tevékenység fejlődéséhez Délnyugat-Olteniában. A támogatás megakadályozza azt, hogy a piacról kivonuljon egy vállalat, amely Délnyugat-Oltenia régióban működik (mely régióban a munkanélküliségi ráta magasabb a nemzeti átlagnál, tartós és súlyosbítja, hogy az érintett régióban nehéz új munkahelyeket teremteni), továbbá kivédi a romániai villamosenergia-termelési ágazatban fontos rendszerszintű szerepet betöltő vállalkozás kilépésének lehetséges negatív következményeit (a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 44. pontjának a) és c) alpontja).

5.3.1.2. Szerkezetátalakítási terv és a hosszú távú életképesség helyreállítása

- (176) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 46. pontja értelmében a szerkezetátalakítási támogatás nyújtásának feltétele egy olyan szerkezetátalakítási terv végrehajtása, amely helyreállítja a kedvezményezett életképességét. A kedvezményezett nehézségeihez vezető okok orvoslása – azáltal, hogy elősegíti a hosszú távú életképesség helyreállítását – szükséges feltétele annak, hogy a szerkezetátalakítási támogatás a gazdasági tevékenység(ek) és azon területek fejlesztését szolgálja, ahol a kedvezményezett működik.
- (177) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 45–48. pontja értelmében szerkezetátalakítási támogatás csak egy reális, koherens és messze nyúló szerkezetátalakítási terv támogatására nyújtható, amelynek intézkedéseit úgy kell megtervezni, hogy észszerű időn belül helyreállítsák a hosszú távú életképességet, kizárva a kedvezményezett szerkezetátalakítási tervére irányuló támogatáson túlmenő bármely további támogatást. A szerkezetátalakítási tervnek meg kell neveznie a kedvezményezett nehéz helyzetét okozó tényezőket és a kedvezményezett gyengeségeit, valamint körvonalaznia kell, hogy a tervezett szerkezetátalakítási intézkedések hogyan oldják meg a kedvezményezett mögöttes problémáit.
- (178) A szerkezetátalakítás eredményeit különféle forgatókönyvekben kell bemutatni, különösen a teljesítményparaméterek és a főbb előre látható kockázati tényezők azonosításával. A kedvezményezett életképességének helyreállítása a befektetett tőke megfelelő megtérülését kell hogy eredményezze a költségek fedezése után, anélkül, hogy függene az olyan tényezőkkel kapcsolatos optimista feltételezésektől, mint az ár- vagy keresletváltozás. A hosszú távú életképesség akkor valósul meg, ha egy vállalkozás képes megfelelő előrejelzett tőkearányos jövedelmezőséget elérni, miután fedezte valamennyi költségét (beleértve az értékcsökkenést és a pénzügyi terheket), és saját erejéből is képes versenyezni a piacon.
- (179) A CE Oltenia felülvizsgált szerkezetátalakítási tervét úgy alakították ki, hogy a kedvezményezett életképességének helyreállítása érdekében kezelje azokat a nehézségeket, amelyeket a kedvezményezett azonosított saját pénzügyi nehézségei okainak alapos értékelése nyomán (lásd a (22)–(26) preambulumbekzdést). A terv 6 éves időtartama, amely a 2021 és 2026 közötti időszakot fedi le, nem minősül észszerűtlenül hosszúnak, mivel: [...].
- (180) A következő szakaszban a Bizottság először a kedvezményezett szerkezetátalakítási tervének alapjául szolgáló feltételezések hitelességét, majd a kedvezményezett életképességének a szerkezetátalakítási terv végén történő helyreállítására vonatkozó bizonyítékot értékeli.

A pénzügyi előrejelzések alapjául szolgáló feltételezések értékelése

- (181) A Bizottság gondosan áttekintette a Románia által benyújtott felülvizsgált szerkezetátalakítási terv pénzügyi előrejelzéseit alátámasztó főbb feltételezéseket.
- (182) A bevételi előrejelzések alapjául szolgáló feltételezések hitelességét illetően a Bizottság megjegyzi, hogy a CE Oltenia teljes termelési kapacitása a 2021. évi [...]ról/-ről 2025-ben [...]ra, 2026-ban pedig [...]ra csökken ((97) preambulumbekzdés), és ugyanezen időszakban a bevételekben is hasonló tendencia mutatkozik majd meg (3. táblázat). A teljes termelési kapacitás 2021 és 2025 között [...] %-kal csökken; ugyanezen időszak bevételei [...] %-kal esnek vissza. Kettős oka van annak, hogy kapacitás csökkenéséhez képest a bevételek csökkenése lassabb: ez egyrészt a villamos energia átlagárának 2021 és 2026 közötti [...] %-os emelkedésének tudható be, másrészt pedig annak, hogy a CE Oltenia a jelenleg a kevésbé jövedelmező OPCOM-piacon értékesített villamos energia egy részét a jövedelmezőbb napi csúcspiacon fogja értékesíteni ((99) preambulumbekzdés).
- (183) Emellett az előrejelzések a vízerőműből, a fotovoltaiikus parkokból és a gáztüzelésű létesítményekből származó bevételeket tükrözik, sorrendben a 2023., a 2024. és a 2025. évtől kezdődően. A bevétel-előrejelzés figyelembe veszi a lignit fokozatos kivezetését, valamint azt, hogy 2026-ban készenléti üzemmódban, tartalékként tartják meg ((97) preambulumbekzdés).
- (184) Az előrejelzések szerint 2026-ban [...] a bevételek hirtelen több mint [...] %-kal esnek vissza, és a gáztüzelésű létesítmények 2026-ban csak fél éven át fognak üzemelni ((98) preambulumbekzdés). 2025-ben a CE Oltenia teljes kapacitása [...] lesz, 2027-ben pedig – a gáztüzelésű létesítmények teljes kapacitását is figyelembe véve – eléri [...] %-ot, ami 2025 és 2027 között a teljes kapacitás [...] %-os növekedését jelenti. E növekvő tendencia megmutatkozik a bevételekben is, amelyek ugyanebben az időszakban várhatóan ugyanennyi százalékkal növekednek ((98) preambulumbekzdés).
- (185) Ezenkívül a CE Oltenia bevételi előrejelzéseiben más fontos tényezőket is figyelembe vett, mint például az átlagos terhelési tényezőt, a technológiával kapcsolatos feltételezéseket és a villamosenergia-értékesítési volument piaci szegmensenkénti bontásban ((96) preambulumbekzdés). A Bizottság ezért úgy ítéli meg, hogy a kedvezményezett bevételi előrejelzései észszerűek.
- (186) A szén-dioxid-kibocsátási egységek költségei kapcsán hangsúlyozni kell, hogy az eredeti szerkezetátalakítási terv (amellyel kapcsolatban a Bizottság megindította a hivatalos vizsgálati eljárást) a szén-dioxid-kibocsátási egységek alulbecsült árain alapult ⁽⁶¹⁾. A terv a 2020 és 2030 közötti időszakra nézve 25,3 EUR/tonna és 31,2 EUR/tonna közötti árakkal számolt, azonban az ár már 2021. január 24-én elérte a 33 EUR/tonnát ((45) preambulumbekzdés). A 2021 júniusától kezdődően érvényes felülvizsgált szerkezetátalakítási terv a 2021 és 2026 közötti időszakra 44 EUR/tonna és 63 EUR/tonna közötti árakkal számolt ((100) preambulumbekzdés). Abban a hosszabb időszakban, amelyre nézve a terv értékelését el kell végezni, a szén-dioxid-kibocsátási egységek 2026-ra előrejelzett árai 57 %-kal magasabbak a 2017–2021-es időszak átlagárainál. A Bizottság ezért úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések észszerűek. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy amennyiben a szén-dioxid-kibocsátási egységek árai tovább emelkednek, az nem lesz hatással a CE Oltenia életképességére, mivel a CE Oltenia magasabb villamosenergia-árak alkalmazásával átháríthatja ügyfeleire az áremeléseket ((102) preambulumbekzdés), amint ezt a benyújtott érzékenységi elemzés is megerősíti ((101) és (191) preambulumbekzdés).
- (187) A munkaerőköltség-előrejelzések kapcsán a Bizottság megjegyzi, hogy a kedvezményezett a lignittüzelésű csoportok bezárása miatt fokozatosan csökkenteni kívánja a személyzet létszámát, ami leépítésekkel és korengedményes nyugdíjazással érhető el ((73) preambulumbekzdés). A személyzeti költségek 2021 és 2025 között [...] -ra tehetőek ((103) preambulumbekzdés), ami az ugyanezen időszakra vonatkozó több mint [...] %-os létszámcsökkentésnek felel meg. A Bizottság ezért úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések hitelesek.

A kedvezményezett életképessége helyreállításának értékelése

- (188) A pénzügyi előrejelzések alapjául szolgáló feltételezések hitelességének megállapítását követően a Bizottság most értékelni fogja, hogy ezen előrejelzések alapján a kedvezményezett képes-e újra életképesé válni a szerkezetátalakítási terv végére. Konkrétan: a Bizottság ellenőrizni fogja, hogy 2026 végére a kedvezményezett várhatóan megfelelő megtérülési rátát ér-e el a működéséből, és képes lesz-e saját erejéből versenyezni.

⁽⁶¹⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (59) preambulumbekzdése és 17. lábjegyzete.

- (189) Az alapforgatókönyv szerint (3. táblázat) a szerkezetátalakítási terv első éveiben a CE Oltenia negatív EBITDA-t lesz kénytelen elkönyvelni, mindenekelőtt a szén-dioxid-kibocsátási egységek magas költségei miatt. Mindazonáltal 2021-től kezdődő időszakban (2022 kivételével) képes lesz fedezni valamennyi működési és értékcsökkenési költségét, amit a pozitív nettó nyereség is mutat. A szerkezetátalakítási időszak végén, amely egybeesik a lignittüzelésű erőművek leszerelésével, az EBITDA pozitívba fordul, majd a szerkezetátalakítást követő időszakban tovább javul ((104) preambulumbekzdés).
- (190) A CE Oltenia rövid távú jövedelmezőségét akadályozza a szén-dioxid-kibocsátási egységek magas ára, de hosszú távon az előrejelzések [...] % és [...] % közötti tőkearányos jövedelmezőséget mutatnak a 2025 és 2026 közötti időszakra, amely jelentősen meghaladja a CE Oltenia [...] %-os sajáttőke-költségét ((105) preambulumbekzdés). A ROCE 2026-ig alacsony marad, ami az új üzemekben a közelmúltban felmerült és még nem amortizált beruházási költségeknek tudható be. A várt megtérülés tehát alátámasztja azt az érvet, hogy a szerkezetátalakítási terv biztosítaná a kedvezményezett hosszú távú életképességét.
- (191) A benyújtott érzékenységi elemzésben a román hatóságok a jelenlegi árakhoz közelebb álló szén-dioxid-árakkal ((186) preambulumbekzdés) és magasabb villamosenergia-árakkal számoltak. Románia az érzékenységi elemzésben [...] EUR árral számoló előrejelzéseket nyújtott be ((101) preambulumbekzdés). Megjegyzendő, hogy a szén-dioxid-kibocsátási egységek ára 2021 decemberében [...] EUR volt ((25) preambulumbekzdés). A (101) preambulumbekzdésben foglaltak szerint a szerkezetátalakítási időszak alatt várhatóan keletkező teljes bevétel [...] %-a változó árakat tartalmazó szerződésekből származik, ami lehetőséget ad Romániának arra, hogy 2022 júniusától (a rögzített árakat tartalmazó szerződések többségének lejártától) kezdődően teljes mértékben kihasználja a megemelkedett villamosenergia-árak előnyeit. Ez alátámasztja Románia állítását, miszerint a magasabb szén-dioxid-kibocsátási költségeket ellensúlyozhatják a magasabb villamosenergia-árak, és e költségek nem veszélyeztetik majd súlyosan a kedvezményezett hosszú távú jövedelmezőségét ((102) preambulumbekzdés).
- (192) Továbbá még a szén-dioxid-kibocsátási egységek magasabb költségeit tükröző aktualizált adatokkal számolva is megállapítható, hogy a CE Oltenia 2026-ra képes lesz teljes mértékben fedezni valamennyi működési és amortizációs költségét. Ezen túlmenően a kedvezményezett várhatóan 2026-ig eléri az adósság/saját tőke és az EBITDA kamatfedezeti mutató stabil arányait ([...], illetve [...]) ((106) preambulumbekzdés). Ez azt mutatja, hogy a CE Oltenia képes teljesíteni rövid és hosszú távú kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a kedvezményezett képes lesz hosszú távon, további támogatás nélkül folytatni tevékenységét.
- (193) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 50. pontjával összhangban a román hatóságok a vállalat pénzügyi eredményeire gyakorolt hatás vizsgálatához egy pesszimista forgatókönyvet készítettek (lásd a (106) preambulumbekzdést). E forgatókönyv kedvezőtlenebb feltételezésekből indult ki: i. a villamosenergia-árak 5 %-os csökkenése, ii. a gáz beszerzési költségeinek 5 %-os növekedése, és iii. a szén-dioxid-kibocsátási egység költségeinek 5 %-os növekedése. E forgatókönyv szerint a vállalat 2026 végére pozitív nettó nyereségre és 3 %-ot valamivel meghaladó sajáttőke-megtérülésre számíthat. Ezenkívül a két eladósodottsági mutató ((106) preambulumbekzdés) továbbra is stabil marad annyira, hogy szükség esetén lehetővé tegye a további (hitelből történő) piaci finanszírozáshoz való hozzáférést piaci feltételek mellett. E mutatók arra engednek következtetni, hogy a pesszimista forgatókönyv szerint a CE Oltenia 2026-ban még mindig képes lenne fedezni valamennyi költségét, beleértve az értékcsökkenést és az adósságok visszafizetését, és a szerkezetátalakítási terv időszakának a végén további szerkezetátalakítási támogatás nélkül tudna jelen lenni a piacon.
- (194) A fentiekre tekintettel a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a javasolt szerkezetátalakítási terv megvalósítható, koherens és messze nyúló, és képes észszerű időn belül helyreállítani a CE Oltenia hosszú távú életképességét, figyelembe véve üzleti tevékenységének sajátosságait, valamint a tervezett beruházások végrehajtásához és előnyeinek kiaknázásához szükséges időt. E tekintetben megjegyzendő, hogy – figyelembe véve a szerkezetátalakítási terv időtartamát és tartalmát, valamint azt a piacot, amelyen a CE Oltenia működik – helyénvaló, hogy Románia gondoskodjon arról, hogy a CE Oltenia időben és ténylegesen végrehajtsa a szerkezetátalakítási tervben foglalt intézkedéseket, ami a támogatás összeegyeztethetőségének a feltétele. Románia (vagy adott esetben a CE Oltenia) tegyen meg minden szükséges intézkedést a pénzügyi pályától és a szerkezetátalakítási terv alapjául szolgáló előrejelzésektől való esetleges eltérések kezelésére.

5.3.2. *A verseny torzulása és a kereskedelemre gyakorolt kedvezőtlen hatások tekintetében a támogatásnak a gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődésére gyakorolt pozitív hatásai felülmúlják a negatív hatásokat*

- (195) Annak értékeléséhez, hogy a támogatás nem érinti-e indokolatlanul a versenyt és a kereskedelmi feltételeket, meg kell vizsgálni a támogatás szükségességét, megfelelőségét és arányosságát, és biztosítani kell az átláthatóságot. Meg kell vizsgálni továbbá a támogatás versenyre és kereskedelemre gyakorolt hatásait, és össze kell mérni a támogatás által segíteni kívánt gazdasági tevékenységek és területek fejlődésére gyakorolt pozitív hatásokat és egyéb pozitív hatásokat a támogatás belső piacra gyakorolt negatív hatásaival.

5.3.2.1. A támogatás szükségessége

- (196) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 53. pontja értelmében a szerkezetátalakítási támogatást nyújtani szándékozó tagállamoknak az állami támogatás nélküli helyzetet bemutató hiteles, alternatív forgatókönyvben kell ismertetniük, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 3.1.1. szakaszában említettek szerinti gazdasági tevékenységek vagy területek támogatás által elérni kívánt fejlődése nem, vagy csak kisebb mértékben valósul vagy valósulna meg.
- (197) A szerkezetátalakítási támogatás azt hivatott megelőzni, hogy a CE Oltenia felhagyjon üzleti tevékenységével, hogy ezáltal elkerülhetőek legyenek a piaci hiányosságok és a szociális nehézségek, amelyek gátolnák a villamosenergia-termelési szolgáltatások fejlődését Romániában. Ezt a célt a részben a szerkezetátalakítási támogatásból finanszírozott szerkezetátalakítási terv végrehajtásával érik el, amely megakadályozza a fizetéseketelenséget és a működés beszüntetését, amely támogatás hiányában minden bizonnyal bekövetkezne. A szerkezetátalakítási terv azt mutatja, hogy pénzügyi problémáinak megoldása érdekében a kedvezményezett likviditási és fizetőképességi problémáival egyaránt foglalkozni kell. Rövid távon a CE Oltenia nem tud eleget tenni a környezetvédelmi költségek viselésével kapcsolatos kötelezettségeinek, és – a társbefektetőkkel közös különleges célú gazdasági egységként strukturált és támogatásból társfinanszírozandó jövőbeni projektjeinek kivételével – nem fér hozzá a pénzügyi piacokhoz. Hosszú távon, tekintettel a mintegy 345 millió EUR halmozott veszteségre (amely támogatás hiányában hosszabb ideig fennáll) a CE Oltenia nem tudja teljesíteni pénzügyi kötelezettségeit. Megjegyzendő, hogy a CE Oltenia legalább 2019. december 31. óta már teljesíti azokat a kritériumokat, amelyek alapján hitelezőknek kérésére kollektív fizetéseketelenségi eljárás alá vonható (lásd a (22) preambulumbekzdést). Ezért a szerkezetátalakítási támogatás hiányában a piacról való kilépése elkerülhetetlen lenne. A szerkezetátalakítási támogatás tehát szükséges a szerkezetátalakítási terv sikeres megvalósításához, amelynek végrehajtása pedig a villamosenergia-termelési szolgáltatások fejlesztésének megkönnyítését célozza Romániában és a Délnyugat-Oltenia régióban.

5.3.2.2. A támogatás megfelelése

- (198) A szerkezetátalakítási támogatás nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek, amennyiben kevésbé torzító hatású intézkedésekkel is elérhető ugyanazon cél; a támogatást megfelelően ellentételezni kell, és a választott eszközöknek meg kell felelniük a kezelni kívánt fizetőképességi vagy likviditási kérdésnek ⁽⁶²⁾.
- (199) A szerkezetátalakítási támogatás nyújtására vissza nem térítendő támogatás, kölcsönre nyújtott állami kezességvállalás, tőkeinjekció és a kölcsönnek vissza nem térítendő támogatássá történő átalakítása formájában kerül sor ((27) preambulumbekzdés).
- (200) A (79) preambulumbekzdésben leírtak szerint Románia előadja, hogy a 2021 és 2026 közötti időszakban várhatóan felmerülő szerkezetátalakítási költségek legfeljebb 3,94 milliárd EUR-t tesznek ki. Ebből az összegből körülbelül 1,76 milliárd EUR-t az állam nyújtana (beleszámítva a 251 millió EUR összegű megmentési kölcsönt, amelyet az átvitt veszteségek csökkentése érdekében vissza nem térítendő támogatássá kell alakítani; a 226 millió EUR összegű tőkeemelést; a 195,8 millió EUR összegű kölcsönre az állam által vállalt kezességet és 1 090 millió EUR vissza nem térítendő támogatást) ⁽⁶³⁾, az új beruházásokhoz pedig 895,3 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatást a Modernizációs Alap nyújtana, feltéve, hogy Románia benyújtja a vonatkozó beruházási javaslatokat, és azokat megerősíti az Európai Beruházási Bank vagy a Modernizációs Alap Beruházási Bizottsága.
- (201) Az állam ellentételezése a várható pozitív nettó nyereség révén történik, amely növeli az állam CE Olteniában fennálló részesedésének értékét (körülbelül 95 % a tőkeemelést követően), valamint annak révén, hogy sor kerül az állam CE Olteniában fennálló részesedése legalább 20 %-ának az elidegenítésére. Nevezetesen a részvénytőke leszállítása és az azt követő tőkeinjekció eredményeként az állam részesedése a CE Olteniában a jelenlegi 77,15 %-ról mintegy 95 %-ra fog emelkedni ((93) és (94) preambulumbekzdés). Ez a tőkeinjekció – amely az eredeti bejelentésben nem szerepelt – lehetővé teszi az állam számára, hogy élvezze a CE Oltenia által generált kedvező eredményeket, függetlenül attól, hogy a támogatás egy része közvetlen támogatás formájában jut el a kedvezményezethez. Az új részvényesi struktúrában a 95 %-os tulajdon lehetővé teszi az állam számára, hogy a CE Oltenia részére tőkeinjekció, közvetlen támogatás vagy kezességvállalás formájában nyújtott támogatás előnyeit élvezze és azért ellentételezésben részesüljön, tekintettel arra, hogy a CE Oltenia nettó eredménye magasabb lesz (mivel a piaci felételekhez képest alacsony vagy nulla ellentételezés mellett jut hozzá pénzügyi eszközökhöz), ami növeli a részvények értékét.

⁽⁶²⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (59) preambulumbekzdése és 17. lábjegyzete.

A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 38. pontjának c) alpontja, valamint 54. és 58. pontja.

⁽⁶³⁾ Ez magában foglalja az állam által a 2020. évi szén-dioxid-kibocsátási egységek megvásárlására nyújtott 241 millió EUR összegű, már odaítélt támogatást, valamint a bejelentett szerkezetátalakítási támogatási csomag egy részét.

- (202) Ezenkívül – amint azt a (81) preambulumbekzdés ismerteti – a román hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy a szerkezetátalakítási időszak vége, azaz 2026 előtt megfelelően elidegenítik a román állam CE Olteniában birtokolt részvényeit (legalább 20 %-os tulajdonosi jogot). Románia benyújtott egy értékelő elemzést, amely a CE Oltenia tőkéjében való 20 %-os állami részesedés 2026. december 31-i indikatív piaci értékét az alapforgatókönyv szerint [...] EUR-ra, az alternatív forgatókönyv szerint [...] EUR-ra becsülte ((84) preambulumbekzdés). A végrehajtást követően ez az indikatív [...] EUR összeg az állam utólagos ellentételezéseként szolgál majd a CE Oltenia javára nyújtott támogatásért. Ezért Románia – jóllehet szilárdan elkötelezte magát a legalább 20 %-os tulajdonosi jog elidegenítése mellett – nem vállalt kötelezettséget az elidegenítendő tulajdonosi jog egy adott minimális árának elérésére; a megadott tartomány inkább indikatív jellegű. A Bizottság az állam utólagos ellentételezésének kiszámításához konzervatív értékelésként [...] EUR összeggel számol. A piaci feltételek melletti elidegenítés csökkenti az utólagos támogatás összegét. Az állam részére nyújtott ilyen jellegű utólagos ellentételezés megfelelőnek tekinthető, tehát a tervezett szerkezetátalakítási támogatás ellentételezése megfelelően történik.
- (203) Továbbá a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 58. pontjával összhangban a kiválasztott eszközöknek meg kell felelniük az általuk orvosolni kívánt fizetőképességi vagy likviditási problémának. A szerkezetátalakítási támogatás különféle eszközök formájában valósul meg (vissza nem térítendő támogatások, likviditási támogatást szolgáló hitelhez nyújtott állami kezességvállalás és a saját tőke támogatását szolgáló tőkeinjekció), amelyek biztosítják a CE Oltenia fizetőképességének és mérlegének megerősítéséhez szükséges sajáttőke-finanszírozást, miközben támogatják az tüzelőanyag-szerkezet alapvető módosításához és a szén-dioxid-kibocsátás kapcsán felmerülő költségek fedezéséhez szükséges beruházásokat mindaddig, amíg az új villamosenergia-termelő eszközök teljes mértékben működőképessé nem válnak. Ebben az összefüggésben a Bizottság úgy véli, hogy a kiválasztott eszközök a kedvezményezett likviditási és fizetőképességi problémáit egyaránt orvosolják.
- (204) Ilyen körülmények között a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a szerkezetátalakítási támogatás megfelelő.

5.3.2.3. Arányosság, saját hozzájárulás és teherviselés

- (205) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 38. pontjának e) alpontja szerint a szerkezetátalakítási támogatás nem haladhatja meg a céljának eléréséhez szükséges minimumot. A szerkezetátalakítási támogatás összegét és intenzitását szigorúan a kedvezményezett, a részvényesek vagy a kedvezményezettet magában foglaló vállalatcsoport meglévő pénzügyi erőforrásainak ismeretében a szerkezetátalakítás lehetővé tételéhez feltétlenül szükséges minimumra kell korlátozni (a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 61. pontja). Biztosítani kell különösen a szerkezetátalakítás költségeihez való saját hozzájárulás megfelelő szintjét, valamint – amennyiben az állami támogatást olyan formában nyújtják, amely javítja a kedvezményezett sajáttőke-pozícióját – a tehermegosztást. E követelmények értékelése során figyelembe kell venni minden előzetesen nyújtott megmentési támogatást.
- (206) A kedvezményezett szerkezetátalakítási tervhez való saját hozzájárulásának valósnak és ténylegesnek kell lennie, és általában a kedvezményezett fizetőképességi vagy likviditási helyzetére gyakorolt hatás tekintetében összehasonlíthatónak kell lennie a nyújtott támogatással. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 63. pontja értelmében a Bizottságnak értékelnie kell, hogy a saját hozzájárulás különböző forrásai ténylegesek és támogatástól mentesek-e. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 64. pontja szerint a Bizottság rendes esetben akkor tekinti megfelelőnek a saját hozzájárulást, ha összege meghaladja a szerkezetátalakítási költségek 50 %-át.
- (207) A Bizottságnak ellenőriznie kell, hogy a felülvizsgált szerkezetátalakítási terv (79)–(91) preambulumbekzdésben ismertetett különböző finanszírozási források mentesek-e a támogatástól és valósak-e, azaz kellő bizonyossággal materializálódnak-e a felülvizsgált szerkezetátalakítási terv végrehajtása során, figyelmen kívül hagyva a várható jövőbeli nyereségeket.
- (208) A (81) preambulumbekzdésben említettek szerint az új CGGT- és fotovoltaikus létesítményekbe történő beruházások részben finanszírozhatók a Modernizációs Alapból, feltéve, hogy Románia benyújtja a vonatkozó beruházási javaslatokat, és azokat megerősíti az Európai Beruházási Bank vagy a Modernizációs Alap Beruházási Bizottsága. A Modernizációs Alapból nyújtott vissza nem térítendő támogatások állami támogatásnak minősülnek (lásd a (124) preambulumbekzdést), ezért támogatási összegnek, nem pedig a saját hozzájárulás forrásának tekintendők.
- (209) A CE Oltenia által nyújtott saját hozzájárulás fő forrása a villamosenergia-értékesítésből származó bevétel. A 2021 és 2025 közötti időszakban várható teljes értékesítési bevétel összege 1 275 millió EUR. Bár a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 63. pontja kimondja, hogy a jövőbeni bevételekre vonatkozó várakozások nem tekinthetők kellően biztos és tényleges saját hozzájárulásnak maguknak a beruházásoknak és az egyéb költségeknek

a fedezéséhez, figyelembe kell venni, hogy a körülbelül 1 275 millió EUR összegből 574 millió EUR már befolyt (lásd a (87) preambulumbekendést). Ezért a CE Oltenia által saját hozzájárulásnak tekintett értékesítési bevételek teljes összegéből a Bizottság csak a befolyt 574 millió EUR összeget fogadja el mint valós és tényleges saját hozzájárulást.

- (210) A lignit fokozatos kivezetésének megkönnyítése érdekében a CE Oltenia elkötelezte magát a fotovoltaikus energiához és a gázenergiához kapcsolódó projektekbe való beruházás mellett. Ezek finanszírozására i. bankhitelek, ii. magánbefektetők, és iii. a CE Oltenia természetbeni hozzájárulása útján kerül sor.
- (211) A bankhitel kapcsán megjegyzendő, hogy a CE Oltenia összesen [...] EUR összeget tartalmazó indikatív fő feltételeket kapott kézhez. Ezeket olyan pénzügyi intézmények írtak alá, amelyek érdeklődtek a megújuló energiaforrásokkal és a gázzal kapcsolatos projektekben való részvétel iránt ((92) preambulumbekendés). Jóllehet a fő feltételek nem minősülnek a bankra nézve kötelező hitelezési kötelezettségvállalásnak, sem pedig aláírt pénzügyi megállapodásnak, azt mutatják, hogy a bankok komolyan érdeklődnek a projektek hitelezésében való részvétel iránt. Ezen túlmenően a hitelezés iránt érdeklődő említett bankok által nyújtott hitelek összege jóval meghaladja a Románia által bankhitelekben igénybe venni kívánt [...] EUR összeget. E körülmények között a Bizottság meggyőződött arról, hogy a bankok általi hitelezés kellően valószínűnek tekinthető. A Bizottság ezért óvatos megközelítéssel el tud fogadni egy legfeljebb [...] EUR összegű tényleges saját hozzájárulást, amelynek nyújtására bankhitelek útján kerül majd sor.
- (212) Ezenkívül a pályázati eljárás során kiválasztott magánbefektetők kötelezettségvállalásai legfeljebb [...] EUR összeget tesznek ki ((90) preambulumbekendés). Ezek a kiválasztott piaci befektetők által nyújtott kötelező érvényű ajánlatok, emiatt a saját hozzájárulás kellően biztos forrásának tekinthetők. A (115) preambulumbekendésben említettek szerint az isalnitai CCGT-projektekre nem érkezett kötelező érvényű ajánlat. Figyelembe véve azt, hogy Románia az isalnitai CCGT-projektet magánrészvétellel vagy anélkül kívánja megvalósítani, a Bizottság úgy véli, hogy a bankok és magánbefektetők által nyújtandó saját hozzájárulás összesen [...] EUR teljes összege az isalnitai CCGT-projektekre vonatkozó pályázat újraindításának eredményétől független. Tehát – bár a magánbefektetők saját hozzájárulása növekedhet, ha erre a projektekre kötelező érvényű ajánlat érkezik – ez nem befolyásolja a saját hozzájárulás értékelését. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a harmadik felek által nyújtandó [...] EUR összegű saját hozzájárulás (magánbefektetők: [...] EUR, pénzügyi intézmények: [...] EUR) valós és tényleges, elkülöníthető a saját hozzájárulás valamennyi forrásától, tehát a(z) [...] EUR összeg új finanszírozásnak tekintendő.
- (213) A CE Oltenia összesen 104 millió EUR valós értékkel járul hozzá a földterülettel és különböző más eszközökkel a különleges célú gazdasági egységek tőkéjéhez. Az összeget a PwC és a különleges célú gazdasági egységek projektjeiben részt vevő (kiválasztott) befektetők megerősítették ((91) preambulumbekendés), ezért azt a Bíróság valódi saját hozzájárulásnak tekinti.
- (214) A fentiek fényében a teljes összeg, amely a kedvezményezett tényleges és valós hozzájárulásának tekinthető, 1 278 millió EUR, amely a 3,94 milliárd EUR összegű szerkezetátalakítási költségek mintegy 32 %-ának felel meg, tehát a 50 %-ot nem éri el.
- (215) Ha azonban a támogatott területeknek az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában leírt sajátos körülményei azt szükségessé teszik – például ha a kedvezményezettnek nehézséget okoz új piaci források előteremtése azért, mert a kedvezményezett a támogatott területen található – a Bizottság elfogadhat a szerkezetátalakítási költségek 50 %-ánál kisebb hozzájárulást (a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 98. pontja). A CE Oltenia a Délnyugat-Oltenia régióban található, amely az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti támogatott terület ⁽⁶⁴⁾.
- (216) Emellett a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 64. pontjával összhangban a Bizottság csak kivételes körülmények között és különösen nehéz esetekben fogadhat el olyan hozzájárulást, amely nem éri el a szerkezetátalakítási költségek 50 %-át. E körülményeket és eseteket a tagállamnak kell bizonyítania, amennyiben e hozzájárulás összege továbbra is jelentős.

⁽⁶⁴⁾ Lásd: a Bizottság SA.100199 (2021/N) sz. ügyben 2021. december 20-án hozott határozata – Románia regionális támogatási térképe (2022. január 1. – 2027. december 31.), még nem került közzétételre.

- (217) A jelenlegi körülmények között, a Covid19-világjárvány kitörését követően a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a CE Oltenia esetében – és a gazdaság támogatása céljából 2020. március 19-én kiadott, az állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keretben adott iránymutatás alapján, mely a gazdaságnak a jelenlegi Covid19-járvánnyal összefüggésben kíván támogatást nyújtani – indokolt lehet, hogy a saját hozzájárulás a szerkezetátalakítási költségek 50 %-ában meghatározott küszöbérték alatt maradjon, mivel így is jelentős, és piaci feltételek melletti további új finanszírozást is magában foglal ⁽⁶⁵⁾.
- (218) A Bizottság elismeri, hogy a Covid19-világjárvány és az annak megfékezése érdekében hozott intézkedések az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében vett súlyos gazdasági zavarokkal összefüggésben rendkívüli körülményeket teremtettek a kedvezményezett számára. Ebben az összefüggésben és 2020 óta a CE Oltenia tevékenységét a világjárvány a keresleti és a kínálati oldalon egyaránt érintette ((19) preambulumbekzdés). A Covid19-világjárvány tovább súlyosbította a helyzetet: a hitelfinanszírozási piacokat nagyrészt bezárták vagy korlátozták bizonyos ágazatok előtt, a pénzügyi intézmények pedig általában csökkentették hitellimitjeiket.
- (219) Mivel a saját hozzájárulás a szerkezetátalakítási költségek 32 %-át teszi ki, és annak felét új finanszírozásként nyújtják, továbbá figyelembe véve azt, hogy a kedvezményezett az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti támogatott térségben található, valamint tekintettel az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerinti komoly gazdasági zavarok által előidézett rendkívüli körülményekre, a Bizottság megállapítja, hogy a jelen ügyben elfogadható a hozzájárulás 50 %-nál alacsonyabb összege.
- (220) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 65–67. pontja szerint ha az állami támogatást olyan formában nyújtják, amely javítja a kedvezményezett sajáttőke-helyzetét, az azzal a hatással járhat, hogy megvédi a részvényeseket és az alárendelt hitelezőket annak a döntésüknek a következményeitől, hogy a kedvezményezettbe befektessenek, ami erkölcsi kockázatot teremthet, és alááshatja a piaci fegyelmet. Következésképpen a veszteségek fedezéséhez csak olyan feltételek mellett nyújtható támogatás, amelyek a meglévő befektetők közötti megfelelő tehermegosztással járnak, és az állami beavatkozásra csak azután kerülhet sor, hogy a veszteségeket teljes mértékben elszámolták és a meglévő részvényeseknek és alárendelt hitelezőknek tulajdonították. A megfelelő tehermegosztás azt is jelenti, hogy a kedvezményezett sajáttőke-helyzetét javító bármilyen állami támogatást olyan feltételek mellett kell nyújtani, amelyek az államnak észszerű részesedést biztosítanak a kedvezményezett jövőbeli nyereségéből, a vállalkozás veszteségek levonása után fennmaradó saját tőkéhez viszonyított állami tőkeinjekció összege tekintetében.
- (221) A szerkezetátalakítási támogatás nem ösztönzi az érintetteket arra, hogy a részvényesek vagy hitelezők javára erkölcsi kockázatot vagy túlzott kockázatot vállaljanak. Valójában a jelenleg támogatást nyújtó román állam felügyelte és – többségi részvényesként hozta meg – a CE Oltenia valamennyi stratégiai és kereskedelmi döntését, miközben a vállalat működését nem alárendelt kölcsönből vagy olyan hibrid (veszteségelnyelő) forrásokból finanszírozták, amelyek a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás tehermegosztási követelményeivel összhangban valószínűleg részben leírandók lennének. Ebben a helyzetben a Fondul Proprietatea részvételével történő tehermegosztás a veszteségek részleges viselésével, majd azt követően tőkeemeléssel valósul majd meg. Először: a CE Oltenia mintegy 251 millió EUR (1 217 millió RON) összegű áthozott veszteségét – azaz egy részét annak a 2020. december 31-én áthozott veszteségnek, amely mintegy 345 millió EUR-t (1 710 millió RON) tesz ki – tőkelezéssel fedezik ((93) preambulumbekzdés). Ezt követően az állam legfeljebb [...] EUR összegű tőkeemelést hajt végre, amely a Fondul Proprietatea CE Olteniában való részesedését [...] %-ról körülbelül [...] %-ra csökkenti ((94) preambulumbekzdés). E tekintetben a Fondul Proprietatea azzal járul hozzá a szerkezetátalakításhoz, hogy a részesedése elnyeli a veszteségeket és megfelelően csökkenti részvételének mértékét, ezáltal csökkentve az állami támogatás szükségességét és enyhítve az erkölcsi kockázatot.
- (222) A Bizottság ezért arra a következtetésre jut, hogy a szerkezetátalakítási támogatás arányos és megfelelő tehermegosztással jár.

5.3.2.4. Az „először és utoljára” elv és a versenytorzulás korlátozása

- (223) A versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt indokolatlan hatások elkerülése érdekében a támogatás negatív hatásait korlátozni kell, hogy az intézkedés pozitív hatásai kerüljenek túlsúlyba ⁽⁶⁶⁾. Ehhez a támogatást nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak, kell nyújtani, „először és utoljára” elvvel összhangban kell nyújtani, amely tíz évre korlátozza az ilyen jellegű időtartamát.

⁽⁶⁵⁾ A Bizottság közleménye – A gazdaságnak a jelenlegi Covid19-járvánnyal összefüggésben történő támogatását célzó állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keret (HL C 91L, 2020.3.20., 1. o.), melyet a következő bizottsági közlemények módosítottak: C(2020) 2215 (HL C 112L, 2020.4.4., 1. o.), C(2020) 3156 (HL C 164., 2020.5.13., 3. o.), C(2020) 4509 (HL C 218., 2020.7.2., 3. o.), C(2020) 7127 (HL C 340I, 2020.10.13., 1. o.), C(2021) 564 (HL C 34., 2021.2.1., 6. o.) és C(2021) 8442 (HL C 473., 2021.11.24., 1. o.), 3. és 14a. pont.

⁽⁶⁶⁾ A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 38. pontjának f) alpontja.

- (224) A Bizottság csak egy szerkezetátalakítási művelet támogatására engedélyezi a szerkezetátalakítási támogatást, és adott esetben azzal a feltétellel, hogy a szerkezetátalakítási támogatás korábbi nyújtását vagy a szerkezetátalakítási terv befejezését vagy leállítását követően több mint tíz év telt el ⁽⁶⁷⁾. A Bizottság engedélyez kivételeket e szabály alól abban az esetben, ha a szerkezetátalakítási támogatásra mint egyetlen szerkezetátalakítási művelet egyik elemére megmentési támogatást követően kerül sor ⁽⁶⁸⁾.
- (225) A CE Oltenia számára nyújtott szerkezetátalakítási támogatás csak egy szerkezetátalakítási műveletet támogat. A CE Oltenia, beleértve ellenőrzött leányvállalatait is, az elmúlt tíz évben nem részesült megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatásban, eltekintve a már végrehajtott – a (28) és (31) preambulumbekazdésben említett – intézkedésektől, amelyek a vizsgált szerkezetátalakítási támogatás részét képezik. Folytonosság áll fenn a 2020 februárjában jóváhagyott és hat hónapra, egyetlen szerkezetátalakítási művelet keretében nyújtott megmentési támogatással is. Az „először és utoljára” elv tehát érvényesül.
- (226) Amint azt a (107) preambulumbekazdés ismerteti, Románia a következő intézkedéseket terjeszti elő a versenytorzulás korlátozása érdekében: i. energetikai csoportok vagy bányászati helyszínek bezárása, ii. különleges célú gazdasági egységek létrehozása új beruházásokhoz, valamint iii. az S.E. Craiova II. kapcsolt energiatermelést végző csoportnak a településre történő átruházással megvalósuló kiszervezése.
- (227) A (226) preambulumbekazdés i. és iii. pontjában meghatározott intézkedésekkel kapcsolatban a Bizottság úgy véli, hogy azok nem fogadhatók el a versenytorzulást korlátozó intézkedésként. Nevezetesen az aluteltjesítő energetikai csoportok vagy bányászati helyszínek javasolt bezárása mindenképpen elkerülhetetlen, hiszen nem életképesek (lásd a (108) preambulumbekazdést), és az S.E. Craiova II. csoport – amely főként hőenergiát állít elő Craiova számára – veszteségesen működik, és az átruházásból nem várható bevétel.
- (228) A (226) preambulumbekazdés ii. pontjában meghatározott intézkedést illetően megjegyzendő, a különleges célú gazdasági egységek új beruházásokhoz való létrehozása azt jelenti, hogy a CE Oltenia különleges célú gazdasági egységekben való 45 % és 50 % közötti részesedése miatt (az új földgáz- és megújulóenergia-projektek alapján) a CE Oltenia nettó rendelkezésre álló kapacitása [...]ról/-ről [...]ra csökken ((72) preambulumbekazdés). Ez körülbelül [...] nettó szabadkapacitást teremt, amely a különleges célú gazdasági egységekben részt vevő piaci versenytársak rendelkezésére fog állni. Ez az intézkedés tehát csökkenti a kedvezményezett nettó szabadkapacitását, és jelentős kapacitást nyit meg versenytársai előtt.
- (229) A magatartási jellegű intézkedések tekintetében Románia kötelezettséget vállal a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 84. pontjában foglaltakra, nevezetesen: i. a CE Oltenia tartózkodik attól, hogy a szerkezetátalakítási időszakban bármilyen vállalkozásban részesedést szerezzen, kivéve, ha ez elengedhetetlen a vállalat hosszú távú életképességének biztosításához és a Bizottság jóváhagyja, valamint ii. a CE Oltenia tartózkodik attól, hogy termékeinek és szolgáltatásainak értékesítésekor versenylőnyként közvétegye az állami támogatást ((118) preambulumbekazdés). A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 83. pontjával összhangban ezek az intézkedések biztosítják, hogy a támogatást csak a hosszú távú életképesség helyreállításának finanszírozására fordítják, és nem arra, hogy meghosszabbítsák a piaci szerkezet súlyos és tartós torzulásait, vagy arra, hogy a kedvezményezettet megóvják az egészséges versenytől.
- (230) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a versenytorzulást korlátozó intézkedések alkalmasak a szerkezetátalakítási támogatás negatív hatásainak csökkentésére.

5.3.2.5. Átláthatóság és jelentéstétel

- (231) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 38. pontjának g) alpontja értelmében biztosítani kell, hogy a tagállamok, a Bizottság, a gazdasági szereplők és a nyilvánosság könnyen hozzáférjenek az összes vonatkozó jogszabályhoz és az odaítélt támogatással kapcsolatos összes információhoz. E célból a román hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy alkalmazzák a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 96. pontjában foglalt, az átláthatóságra vonatkozó rendelkezéseket úgy, hogy a vonatkozó információkat elérhetővé teszik a www.ajutordestat.ro honlapon.
- (232) A Bizottság szükségesnek tartja, hogy Románia a jelen határozat elfogadásától kezdve a szerkezetátalakítási időszak végéig havi rendszeresen jelentést nyújtson be a szerkezetátalakítási terv végrehajtásáról. Ezek a jelentések meghatározzák különösen az állam által vállalt finanszírozás és a saját hozzájárulás tényleges kifizetésének időpontját, a szerkezetátalakítási terv pénzügyi vagy működési pályától való esetleges eltéréseket, a költségeknek a szerkezetátalakítási intézkedésekkel elért visszafogását vagy csökkentését, az ezen intézkedésekkel elért nyereséget, valamint a Románia vagy adott esetben a kedvezményezett által tervezett vagy meghozott korrekciós intézkedéseket.

⁽⁶⁷⁾ A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 70. és 71. pontja.

⁽⁶⁸⁾ A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 72. pontjának a) alpontja.

5.3.2.6. A pozitív és negatív hatások kiegyensúlyozása

- (233) Egy gondosan megtervezett állami támogatási intézkedésnek biztosítania kell, hogy az intézkedés hatásainak általános egyensúlya pozitív legyen. Ehhez el kell kerülnie azt, hogy a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben hátrányosan befolyásolják.
- (234) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban a Bizottság meghatározta azokat a kritériumokat, amelyeket a szerkezetátalakítási támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelésekor vizsgál, biztosítva, hogy a szóban forgó gazdasági tevékenység fejlődése ne befolyásolja a közös érdekekkel ellentétes mértékben hátrányosan a kereskedelmi feltételeket. Az 5.3.2.1., 5.3.2.2. és 5.3.2.3. alszakaszban kifejtettek szerint a szerkezetátalakítási támogatás szükséges, megfelelő és arányos. Továbbá elegendő biztosíték áll rendelkezésre a versenytorzulások minimalizálására (5.3.2.4. alszakasz), beleértve az átláthatóságot (5.3.2.5. alszakasz).
- (235) A javasolt versenyjogi intézkedések a CE Oltenia termelési kapacitásának általános csökkenésével együtt csökkentik a CE Oltenia jelenlétét azon a piacon, ahol a szerkezetátalakítást követően is aktív marad, és az intézkedések bizonyos fokú piacnyitáshoz vezetnek.
- (236) A fentiekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a versenytorzulást korlátozó intézkedések alkalmasak a szerkezetátalakítási támogatás negatív hatásainak csökkentésére.
- (237) Következésképpen a szerkezetátalakítási támogatásnak a gazdasági tevékenység és a szóban forgó gazdasági térség fejlődésére gyakorolt pozitív hatása felülmúlja a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt esetleges negatív hatásokat, ezért nem érinti azokat hátrányosan a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

5.4. Az összeegyeztethetőségre vonatkozó következtetés

- (238) Az (EU) 2015/1589 rendelet 9. cikkének (6) bekezdése értelmében a hivatalos vizsgálati eljárást lezáró határozatokat a bejelentett intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban felmerült kétségek megszűnését követő rövidebb időn belül meg kell hozni.
- (239) A fentiek fényében a Bizottság megállapítja, hogy míg az eljárás megindításáról szóló határozatban felvetett kétségek megszűntek, a szerkezetátalakítási támogatás versenyre és kereskedelemre gyakorolt negatív hatásai korlátozottak, különös tekintettel a versenytorzulást korlátozó intézkedésekre, amelyek végrehajtását Romániának biztosítania kell. Következésképpen amennyiben Románia gondoskodik a szerkezetátalakítási terv végrehajtásáról ⁽⁶⁹⁾, a szerkezetátalakítási támogatás által a villamosenergia-termelési tevékenység és Délnyugat-Oltenia térség fejlődésére gyakorolt pozitív hatás felülmúlja a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt fennmaradó negatív hatásokat, ezért nem érinti azokat hátrányosan a közös érdekekkel ellentétes mértékben. A Románia által tett kötelezettségvállalásokat ezért a támogatás összeegyeztethetőségének feltételeként kell meghatározni.
- (240) A Bizottság értékelésében arra a következtetésre jut, hogy – figyelembe véve a harmadik felektől és Romániától kapott észrevételeket, valamint a szerkezetátalakítási terv módosításait és a felmerült kétségek eloszlátása érdekében bevezetett szerkezetátalakítási támogatást – a szerkezetátalakítási támogatás megfelel az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése c) pontjának, mivel elősegíti a villamosenergia-termelési tevékenységek és Délnyugat-Oltenia régió fejlődését, és nem torzítja a tagállamok közötti versenyt és kereskedelmet a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (241) Végetül a Bizottság szükségesnek tartja, hogy Románia a szerkezetátalakítási időszak végéig hathavonta rendszeresen jelentést nyújtson be a szerkezetátalakítási terv végrehajtásáról. Ezek a jelentések részletezik különösen a Románia által vállalt finanszírozás kifizetésének és a kedvezményezett saját hozzájárulásának időpontjait, a szerkezetátalakítási terv pénzügyi vagy működési pályáitól való esetleges eltéréseket a bevételek, a költségek visszafogása, a szerkezetátalakítási intézkedések révén elért költségsökkentések és a nyereség tekintetében, valamint a Románia vagy adott esetben a kedvezményezett által tervezett vagy meghozott korrekciós intézkedéseket.

⁽⁶⁹⁾ A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 122. pontja.

6. KÖVETKEZTETÉS

- (242) A Bizottság megállapítja, hogy Románia jogellenesen, az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdését megsértve hajtott végre a szóban forgó támogatást. A Bizottság azonban megállapítja, hogy a szerkezetátalakítási támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető a belső piaccal,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Complexul Energetic Oltenia S.A. (a továbbiakban: CE Oltenia) számára nyújtott, 2 658,1 millió EUR összegű szerkezetátalakítási támogatás, amelyet Románia részben vissza nem térítendő támogatás, kölcsönre nyújtott állami kezességvállalás, tőkeinjekció, valamint kölcsön vissza nem térítendő támogatássá alakítása formájában hajtott végre, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében – a 2. cikkben meghatározott feltételek teljesülése esetén – összeegyeztethető a belső piaccal.

2. cikk

(1) Romániának gondoskodnia kell arról, hogy a CE Oltenia a felülvizsgált szerkezetátalakítási tervben meghatározott határidőn belül vagy adott esetben legkésőbb a szerkezetátalakítási időszak végéig maradéktalanul végrehajtsa a szerkezetátalakítási tervben foglalt intézkedéseket, valamint a versenytorzulást korlátozó kapcsolódó intézkedéseket az alábbiak szerint:

- a) az összes lignitkitermelési kapacitás bezárása vagy tartalékként történő ideiglenes fenntartása, valamint az új termelési kapacitások 2023 és 2026 közötti üzembe helyezése, a kapacitások Románia nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervében előírt leszerelésének sérelme nélkül; a Románia végül a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében jóváhagyott kapacitásokat szereli le;
- b) a személyzet számának fokozatos csökkentése;
- c) a szén-dioxid-kibocsátás fokozatos csökkentése az egyéb környezeti szempontból káros kibocsátások csökkentésére irányuló beruházásokkal együtt;
- d) a részvénytőke leszállítása, majd ezt követően a részvénytőke-emelés végrehajtása;
- e) különleges célú gazdasági egységek létrehozása társbefektetőkkel közös vállalkozásként;
- f) pénzügyi megállapodások aláírása bankokkal;
- g) a craiovai erőmű leválasztása;
- h) a CE Oltenia egy különálló leányvállalatának létrehozása, amely magában foglalja és üzemelteti a CE Oltenia meglévő lignittüzelésű erőműveit és azon kapcsolódó eszközöket, amelyeket nem szándékoznak bevonni a gázra vagy a megújuló energiaforrásokra való átállásba.

(2) Románia 2026. december 31-ig elidegeníti a CE Olteniában fennálló részesedésének legalább 20 %-át.

(3) Románia e határozat elfogadásának időpontjától a szerkezetátalakítási időszak végéig, 2026. december 31-ig hathavonta rendszeresen köteles jelentést benyújtani a Bizottságnak a szerkezetátalakítási terv végrehajtásáról. Ezek a jelentések tartalmaznia kell különösen az állam által vállalt finanszírozás és a kedvezményezett általi saját hozzájárulás tényleges kifizetésének időpontját, a jelen határozatban előírt feltételek teljesítését, a szerkezetátalakítási terv pénzügyi vagy működési pályáitól való esetleges eltéréseket, a költségeknek a szerkezetátalakítási intézkedésekkel elért visszafogását vagy csökkentését, az ezen intézkedésekkel elért nyereséget, valamint a Románia vagy adott esetben a kedvezményezett által tervezett vagy meghozott korrekciós intézkedéseket.

3. cikk

Az e határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül Románia tájékoztatja a Bizottságot a határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről.

4. cikk

Ennek a határozatnak Románia a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 26-án.

a Bizottság részéről

Margrethe VESTAGER

a Bizottság tagja
